

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Освітня програма	36963 Психологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	053 Психологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36963
Назва ОП	Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Гальцева Тетяна Олексіївна, Денісієвська Анна Євгенівна, Гант Олена Євгенівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	03.06.2021 р. – 05.06.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/PhD/programa_vizytu_053_Psychologiya.pdf
Програма візиту експертної групи	http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/PhD/programa_vizytu_053_Psychologiya.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОНП є актуальною, цілі програми відповідають місії та стратегії ЗВО, мета та програмні результати навчання чітко сформульовані, вказують на її фокус і відповідають потребам ринку праці, регіонального та всеукраїнського контексту. Обсяг ОНП відповідає чинному законодавству, а зміст - предметній області спеціальності 053 «Психологія». Структура ОНП дає можливість сформувати індивідуальну освітню траєкторію. В ЗВО запроваджено та працює процедура вільного вибору дисциплін. Освітніми компонентами ОНП передбачено формування у здобувачів навичок soft skills, обсяг ОНП та окремих освітніх компонент у кредитах ЄКТС, академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, забезпечують досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання; процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму для успішної реалізації ОНП. Правила прийому на навчання до університету за ОНП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Аспірантам вчасно надається повна інформація про освітні компоненти. Методи навчання та викладання відповідають студентоцентрованому підходу, принципам академічної свободи. Програму забезпечує висококваліфікований склад викладачів, які постійно підвищують рівень своєї майстерності у вітчизняних і європейських університетах. Центр забезпечення якості освіти ЗВО щосеместрово проводить моніторинг рівня професіоналізму науково-педагогічних працівників. В ЗВО працює система заохочення викладачів: матеріального і нематеріального характеру. Учасники освітнього процесу залучаються до моніторингу освітньої програми та інших процедур забезпечення якості освіти, мають змогу надавати та обговорювати пропозиції щодо організації та поліпшення якості навчального процесу. Правила та процедури, що регулюють права і обов'язки усіх учасників освітнього процесу чіткі і зрозумілі та висвітлені на сайті ОНУ. Увага приділяється процедурам популяризації академічної доброчесності. Освітнє середовище безпечне для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, безоплатний доступ до інформаційних та матеріально-технічних ресурсів університету, створені умови для навчання та життєдіяльності осіб з особливими освітніми потребами. У ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП; працює розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів; тематика наукових досліджень здобувача та потенційного керівника співставляється ще на етапі вступу в аспірантуру; можливість проводити та апробувати результати дослідження в Психологічній службі ЗВО; регулярні заходи із міжнародною участю та можливість друкувати результати досліджень безкоштовно в виданнях ЗВО за фахом та у європейських виданнях; на факультеті працює спеціалізована вчена рада по захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Має місце практична орієнтація програми, яка забезпечується включенням до практик як обов'язкових освітніх компонентів, так і вибіркових; увага приділяється розвитку soft skills у здобувачів. Правила прийому чіткі, зрозумілі, не містять ознак дискримінації, враховують особливості ОНП. На ОНП традиційні та інтерактивні методи, які є студентоцентрованими; практичній підготовці здобувачів освіти приділяється достатньо уваги. Зміст РП оновлюється відповідно до наукових досліджень, відповідно до практичної професійної підготовки та підвищення кваліфікації. Імплементация дослідницького компоненту в освітній процес відбувається через залучення здобувачів вищої освіти до участі у науково-практичних конференціях, діяльності наукового товариства, Всеукраїнській літній психологічній школі тощо. Інтернаціоналізація наукової діяльності здійснюється через участь здобувачів та викладачів у міжнародних науково-практичних конференціях, співпрацю та співробітництво з іноземними університетами. Потужний кадровий склад та активне залучення роботодавців до освітнього процесу і працевлаштування випускників. Високий рівень активності НПП у підвищенні кваліфікації, стажуванні, участь у програмах мобільності. Працює центр мовної підготовки та мовної сертифікації. Професійний розвиток відповідає потребам та інтересам самих викладачів. У ОНУ сформовано чітку і зрозумілу політику, стандарти та внутрішню нормативну базу для забезпечення академічної доброчесності, наявна програма попередньої перевірки наукових праць, використовується сертифікована програма UNICHECK. Академічна доброчесність популяризується. Прозорість і зрозумілість форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання. Високу рівень обізнаності здобувачів щодо правил проведення контрольних заходів та порядку оскарження їх результатів, проінформованості про правила академічної етики. Матеріально-технічні ресурси є достатніми для досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання. Доступ до інфраструктури закладу та інформаційних ресурсів, необхідних для реалізації ОНП є безоплатним. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я аспірантів. Задоволеність здобувачів освітньою, науковою, професійною складовими. Працює психологічна служба. Аспіранти та роботодавці залучені на рівні партнерів до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюються чинним законодавством та внутрішніми нормативними документами, що є у вільному електронному доступі. На сайті надана електронна адреса для листів з пропозиціями та зауваженнями до ОНП. Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів; тна кафедрах факультету здійснюватися розробка 5 науково-дослідницьких тем, розгалужена та активна міжнародна співпраця; регулярні заходи із міжнародною участю та можливість друкувати безкоштовно в виданнях ЗВО за фахом; на факультеті працює спеціалізована вчена рада.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

На офіційному сайті представлено РП тих дисциплін, які аспіранти обрали, а дисциплін вибіркового циклу, які здобувачі не обирали, а саме: ОНП 2016 р «Інтерактивні технології розвитку, корекції та терапії особистості», «Психологія тренінгу», «Неінструментальна діагностика неправди та профайлінг», ОНП 2020 р. - «Інтернаціоналізація освітньо-наукової діяльності», «Методи статистичної обробки даних», «Психологія особистісного та професійного зростання» представлені лише НП та анотаціями. Рекомендовано оприлюднити на сайті не тільки НП та анотації вибіркового циклу, а і РП (навіть, якщо здобувачі їх не обирали). Рекомендовано уніфікувати інформацію на сторінках сайту ЗВО, які представлені різними мовами. Рекомендовано розширити використання сучасних дистанційних технологій під час дистанційного навчання та самостійної роботи, які орієнтовані на заклади вищої освіти.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Документ «Стратегічні пріоритети розвитку Одеського національного університету імені І.І. Мечникова на 2020-2025 рр.» (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/strategyonu.pdf>), який визначає місію та стратегію ОНУ, розміщений на сайті ЗВО та є доступним для всіх учасників освітнього процесу. Стратегічною метою розвитку ОНУ є створення привабливого людиноцентричного освітнього і наукового середовища через розвиток власного потенціалу, досягнення лідерства у регіоні та міжнародне визнання для здійснення підготовки конкурентоспроможних, інноваційно орієнтованих фахівців і високоякісного наукового продукту. Місією ОНУ є надання високоякісних освітніх послуг, здійснення сучасних наукових досліджень та просування гуманістичних цінностей у регіональному, національному та європейському просторі. Здобувачі під час спілкування з ЕГ продемонстрували знання та розуміння місії та стратегії ОНУ. Все вище процитоване релевантне з метою (цілями) ОНП. Метою ОНП Психологія є підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних інноваційно спрямованих фахівців в галузі психології, здатних розв'язувати комплексні проблеми, проводити самостійну науково-дослідницьку та практичну діяльність в галузі психології та здійснювати викладацьку роботу у закладах вищої освіти. ОНП передбачає дотримання в освітній діяльності стратегічних основних принципів: партнерство, якість, компетентність, самовдосконалення, студентоцентроване навчання, лідерські якості та персональна відповідальність, прозорість та логічність. Під час зустрічей з гарантом та керівництвом ЕГ пересвідчилась у тому, що ОНП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії ОНУ. Керівництво ЗВО зазначили важливість підготовки здобувачів за напрямом психологія для здійснення стратегії та місії закладу. Кафедрами факультету здійснюється розробка 5 науково-дослідницьких тем. Особливість та унікальність ОНП полягає у: - спрямованість наукових досліджень здобувачів на вивчення актуальних проблем психологічної науки та можливість впровадити результати наукових досліджень в тренінгову, просвітницько-консультативну та психотерапевтичну практику; - розвиток викладацьких компетентностей на засадах інноваційних психологічних та освітніх технологій; - спрямованість на врахування особливостей Одеського регіону, зокрема врахування прикордонної та морської галузі, а також мультинаціональності у регіоні. Наукові дослідження здобувачів за даною ОНП, спрямовані на реалізацію та збагачення особистісно-професійного потенціалу аспірантів, здобуття ними теоретичних і практичних знань, умінь, навичок й компетентностей, необхідних для продукування нових ідей у сфері психології та методології психологічної науки, розв'язання комплексних проблем професійної, науково-дослідницької діяльності при вивченні та оволодінні методологією наукової та педагогічної діяльності та проведення власного наукового дослідження.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі ОНП та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів. Всі стейкхолдери беруть участь в обговоренні та наданні пропозицій до ОНП. У процесі інтерв'ювання здобувачів з ЕГ виявлена їх зацікавленість у можливості долучитися до оновлення ОНП та її компонентів. Аспіранти показали, що беруть активну участь у процедурах забезпечення якості через студентське самоврядування, на вчених радах ОНУ, у роботі груп з розробки та супроводження ОНП. Аспірант Єлесіна М. запропонувала ввести дисципліни за вибором «Формування адаптаційного потенціалу особистості в умовах сучасних інновацій у ЗВО» (пр. №5 від 21.01.2019 р.), «Методи статистичної обробки даних», «Психологія ефективного управління часом» (пр. від 07.05.2020 р.). Аспірант

Добриніна І. запропонувала ввести дисципліни за вибором: «Професійна орієнтація і психологічний професійний відбір», «Психологія особистісного та професійного зростання» (пр. №5 від 18.03.2020 р.). Інтереси роботодавців враховані повністю, їх залучають до оновлення та вдосконалення ОНП. ЕГ переглянула рецензії роботодавців (проф. Яковлев Д. В., проф. Мамічева О. В. Луньов В. Є., д.психол.н. Соколова Г. Б.), на онлайн-зустріч з ними пересвідчилась у їх зацікавленості щодо вдосконалення ОНП. Проф. Яковлев Д. В. запропонував зменшити кількість компетентностей, так як вони дублювали одна одну; проф. Мамічева О. В. запропонувала уточнити ПРН і зменшити їх кількість; доц. Луньов В. Є. запропонував ввести ПРН такі як «м'які навички», «вміння полілогічно взаємодіяти із світовою науковою спільнотою та громадськістю з проблематики дослідження», «вміння створювати та впроваджувати інноваційно-дослідницькі проекти у різних сферах суспільного життя», та ввести дисципліну «Комунікаційні технології у науковому дискурсі»; доц. Соколова Г. Б. запропонувала ввести дисципліну «Інтернаціоналізація освітньо-наукової діяльності» (пр. засідань робочої групи від 11.02. 2020 р., від 23.04.2020 р., від 07.05.2020 р.). Пропозиції роботодавців враховані. На відкритій зустрічі представники академічної спільноти інших ЗВО поділились враженнями від ОНП, (д.мед.н., професор, директор Вісбаденської академії психотерапії, президент Всесвітньої асоціації позитивної і транскультуральної психотерапії Х. Пезешкіан; член-кореспондент НАПН України, д.психол.н., професор, декан факультету психології КНУ ім. Т. Шевченка Данилюк І. В.; д.психол.н., професор, зав. кафедри психології розвитку факультету психології КНУ ім. Т. Шевченка Власова О. І.; д.психол.н., професор Львівського національного університету імені І. Франка Н. І. Жигайло; професор, зав. лабораторії психології особистості Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України Сердюк Л. З.; к.психол.н., доцент МДПУ ім. Б. Хмельницького Шевченко С. В.; д.психол.н., професор, зав. кафедри практичної психології ОМУ Шевченко Р. П.), розповіли про співпрацю між ЗВО, підтримали ОНП та підкреслили її значущість для освітньо-наукової спільноти України та світу.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ЕГ після ознайомлення з відомостями самооцінювання, з освітньою програмою, зустрічі з гарантом, інтерв'ювання стейкхолдерами, може підтвердити, що цілі ОНП та ПРН загалом визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Для визначення цілей і програмних результатів ОНП було проаналізовано затребуваність кадрів з вищою психологічною освітою сучасним ринком праці. ОНП у навчальній складовій має значну кількість ОК спрямованих на формування актуальних знань в галузі психології. Це надає можливість аспірантам інтегруватися в світову академічну спільноту та створює потенційний резерв науковців та викладачів. Урахування тенденцій розвитку спеціальності й галузевий контекст здійснюється завдяки врахування побажань здобувачів, академічної спільноти та роботодавців. Галузевий контекст також враховано у плані визначення тематики науково-дослідних робіт аспірантів. Регіональний контент враховано шляхом вивчення інтересів та побажань стейкхолдерів в м. Одеса та Південному регіоні України. Також врахована специфіка регіону в контексті перебування на кордоні, наявності моря та працівників відповідних структур, складу населення та їх особливостей. В регіоні існує необхідність в психологічному супроводі населення кваліфікованими науковцями та фахівцями в сфері психології. В регіоні знаходяться провідні заклади вищої освіти (НУ «Одеська національна юридична академія», ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д.Ушинського», НУ «Морський університет», НУ «Одеська політехніка»), які потребують викладачів та науковців в галузі психологія. Під час формування ОНП було враховано досвід вітчизняних ЗВО та наукових установ у формуванні загальних і фахових компетентностей та розробці програмних результатів навчання (наприклад, Інститут психології імені Г. С. Костюка, КНУ імені Тараса Шевченка). Під час оновлення у 2020 році проаналізовано Проект Стандарту вищої освіти України: третій (освітньо-науковий) рівень, галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 «Психологія», що дозволило конкретизувати певні загальні (soft skill) компетентності та скорегувати окремі фахові компетентності. Також враховано досвід зарубіжних установ у Німеччині (Університет прикладних наук м. Оснабрюк), Болгарії (Великотирновський університет ім. Св.Св. Кирила та Мефодія, м. Велико-Тирново), Туреччині (Університет соціальних наук м. Анкара), Польщі (Люблінського католицького університету). Було враховано досвід логістики освітнього процесу та поєднання загальнометодологічної навчальної та наукової складових підготовки здобувача. Цю інформацію підтвердила гарант під час онлайн-зустрічі.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Дана ОНП містить професійні: фахові та мовні компетентності, які корелюють з описом 8-го кваліфікаційного рівня НРК, що відповідає третьому рівню вищої освіти. Відповідність визначеного в ОНП змістового наповнення ПРН вимогам Національної рамки кваліфікацій восьмого кваліфікаційного рівня виглядає так: особа зі ступенем доктора філософії повинна мати концептуальні та методологічні знання в галузі або професійній діяльності (ПРН 2 «знати та розуміти психологічні концепції, парадигми, теоретичні та практичні проблеми, історію розвитку та сучасний стан наукових психологічних знань»), спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності та науки; розширяти та переоцінювати вже існуючі знання і професійні практики (ПРН 3 «знати та переосмислювати існуючі та \ або створювати (за потреби) нові теоретичні моделі та психологічні підходи до аналізу й інтерпретації одержаних результатів наукового дослідження»); започаткувати,

планувати, реалізовувати ґрунтовне наукове дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності (ПРН 6 «планувати та реалізувати на практиці оригінальне самостійне наукове психологічне дослідження, яке має наукову новизну, теоретичну і практичну цінність і сприяє розв'язанню значущих наукових та соціальних проблем»); проводити критичний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей (ПРН 12 «здійснювати критичне осмислення видів та форм науково-дослідної роботи, критичне осмислення вимог та структури публікації наукових результатів, володіти навичками аналізу результатів досліджень та самостійної інтерпретації результатів емпіричних даних психологічного дослідження»). Стандарт відсутній.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Мета ОНП узгоджується з місією та стратегією ЗВО. 2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін, зокрема здобувачів, роботодавців, академічної спільноти. 3. При розробці ОНП враховані як галузевий, регіональний контекст, так і тенденції розвитку спеціальності. 4. При формулюванні цілей та програмних результатів врахований вітчизняний та іноземний досвід розробки та впровадження подібних ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабких сторін чи недоліків не виявлено, виконання вимог за показниками критерію знаходиться на рівні відповідності встановленим нормам.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП «Психологія» та освітня діяльність за цією програмою відповідають визначеному критерію. За результатами експертної оцінки визначено, що ОНП «Психологія» має високий рівень відповідності якісним характеристикам за Критерієм 1 (включаючи всі підкритерії). ОП є актуальною. Цілі освітньо-професійної програми відповідають місії та стратегії ЗВО, мета та програмні результати навчання визначені в ОНП «Психологія» чітко сформульовані, вказують на її фокус, а саме підготовку фахівців у сфері психології, які відповідають актуальним потребам ринку праці та запитам роботодавців. Налагоджена та підтримується тісна співпраця зі стейкхолдерами. Мета ОНП узгоджується з місією та стратегією ЗВО. При розробці, формулюванні цілей та програмних результатів ОНП враховані галузевий, регіональний контекст, тенденції розвитку спеціальності, вітчизняний та іноземний досвід розробки та впровадження подібних ОНП. Цілі ОНП та ПРН враховують позиції та потреби заінтересованих сторін (здобувачів, роботодавців, академічної спільноти). Всі програмні результати та компетентності за ОП повною мірою реалізуються в межах обов'язкових освітніх компонентів. ОП є певною мірою унікальною, а тенденції розвитку ОП є позитивними. Проектування та цілі освітньої програми повною мірою відповідають рівню В за Критерієм 1

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОНП (45% кредитів ЄКТС) та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для третього рівня вищої освіти. Стандарт відсутній. Структура освітньої складової ОНП включає необхідні блоки, що передбачають набуття здобувачем компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій: здобуття глибинних знань зі спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку: «Історія, концепції та сучасні досягнення психологічної науки», 4 кредити; та вибірковыми компонентами по 3 кредити: ВК 2.2, ВК 3.3, ВК 5.1, ВК 5.2 ВК 5.3, ВК 4.1, ВК 4.2, ВК 4.3, що дозволяє набрати здобувачам за цим блоком не менше 12 рекомендованих кредитів ЄКТС. Оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики тощо; «Філософія науки та етика

науковця» (4 кредити), Педагогічна (асистентська) практика» (4 кредити), вибірковими компонентами по 3 кредити: ВК 1.1, ВК 1.2, ВК 2.3, ВК 1.1, ВК 3.2, що дозволяю набрати здобувачам за цим блоком рекомендовані 4-6 кредитів ЄКТС. Набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, управління науковими проектами, реєстрації прав інтелектуальної власності тощо реалізується через ОК: «Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність» (3 кредити); «Комунікаційні технології наукового дискурсу» (3 кредити); «Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень» (4 кредити); та вибірковими компонентами по 3 кредити: ВК 1.4, ВК 3.1, що дозволяю набрати здобувачам за цим блоком не менше 6 рекомендованих кредитів ЄКТС. Здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності: «Академічне письмо іноземною мовою» (6 кредитів) та ВК 1.3 (3 кредити), що дозволяю набрати здобувачам за цим блоком рекомендований обсяг 6-8 кредитів ЄКТС. Особливістю освітньо-наукової програми 053 «Психологія» є те, що вона передбачає гармонійну інтеграцію освітньої, наукової та педагогічної складових, підготовку здобувачів до викладання спеціальних дисциплін в галузі психології. Освітні компоненти ОНП становлять взаємопов'язану систему і належать до таких основних блоків: обов'язкові освітні компоненти (всього 7), які формують теоретичний зміст предметної області, знання з природничих та філософських наук; дисципліни вибору студента з переліку (всього 5), які сприяють поглибленню знань предметної області.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОНП доктора філософії в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія» структурована на обов'язкові (30 кредитів) та вибіркові (15 кредитів) компоненти. Структурно-логічна схема в ОП є певною мірою виваженою. Перелік обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів мають зв'язну будову, а визначена послідовність їх опанування здобувачами вищої освіти є цілком логічними та спрямованими на комплексний розвиток загальних та спеціальних компетентностей, а також досягнення результатів навчання. Дисципліни вибіркового характеру конкретизують коло проблем, на розв'язання яких спрямована і професійна діяльність психолога та наукова спрямованість здобувачів освіти: «Психологія ефективного управління часом», «Інтернаціоналізація освітньо-наукової діяльності», «Біо-психо-соціальні детермінанти психічного здоров'я тощо». Аналіз матриць відповідності, а також робочих програм дозволяє свідчити, що програмні результати навчання, загальні та спеціальні компетентності співвідносяться з обов'язковими освітніми компонентами та ними забезпечуються повною мірою. Вивчення робочих програм навчальних дисциплін, навчально-методичного забезпечення яке доступно в системі електронного навчання НОУ ім. Мечникова І.І., дозволяє ЕГ констатувати, що освітні компоненти в сукупності дають можливість здобувачам отримати необхідні компетентності та досягти заявлених результатів навчання повною мірою, від оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності до проведення власного наукового дослідження.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Вивчення та аналіз ОНП та НП показали, що зміст освітньої програми має чітку структуру та відповідає предметній області спеціальності 053 «Психологія», структура програми передбачає підготовку здобувачів до вирішення практичних проблем та актуальних завдань у сфері професійної науково-педагогічної діяльності психолога: поглиблена підготовка дослідника до науково-дослідницької діяльності, вивчення та оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності та проведення власного наукового дослідження, зокрема: «Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність», «Педагогічна (асистентська) практика», «Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень», «Комунікаційні технології наукового дискурсу». Зустрічі зі стейхолдерами, а саме здобувачами освіти та НПП, підтвердили, що педагогічні технології освітнього процесу – студентоцентровані та проблемно орієнтовані, з використанням інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного та самостійного навчання.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОНП передбачає можливість індивідуальної освітньої траєкторії, є чіткий розподіл вибіркових дисциплін за кредитами та контроль результатів навчання. ЕГ після ознайомлення з відомостями самооцінювання, з освітньою програмою, зустрічі з гарантом, інтерв'ювання стейкхолдерів, може підтвердити, що здобувачі освіти мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом вибору навчальних дисциплін, завдяки внутрішній і зовнішній мобільності згідно, - Положенню про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polzpravaabitur.pdf> (уміщує порядок формування та вибору вибіркових дисциплін, організацію вільного вибору

дисциплін здлбувачами освіти). Каталог вибіркових дисциплін (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/edu-programm/psy/vybirkovyi/katalog_vybir_discp_PhD_053_Psyhologiya2020.pdf) знаходиться на сайті ОНУ на сторінці факультету психології та соціальної роботи. На зустрічах,стейкхолдери підтвердили інформацію, що факультет, кафедра та здобувачі можуть вносити пропозиції щодо змін до зазначеного переліку дисциплін у каталозі з огляду на особливості теми дослідження здобувачів. Анотації дисциплін вільного вибору розміщується на сайті університету <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/dystsyplyny> в розділі «Начальні матеріали» факультету (факультет психології та соціальної роботи), з якими аспіранти можуть ознайомитись у будь-який момент, що було підтверджено на зустрічі зі здобувачами. Крім того, на сайті розміщена інструкція щодо порядку реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін на факультеті психології та соціальної роботи ОНУ ім. Мечникова І. І., та форма заяви на обрання дисципліни вільного вибору,http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/edu-programm/psy/Instrukcia_vybirkovyi_discipliny.pdf Під час зустрічі із здобувачами, ЕГ отримала свідчення щодо того, що здобувачі ознайомлені з процедурою вибору дисциплін, аспіранти, описали процедуру згідно пунктів положення, та підтвердили, її дієвість. При інтерв'юванні здобувачі зазначили, що можуть обирати відповідно до своїх інтересів теми наукових робіт, наукового керівника, базу дослідження, місце проходження практики; підтвердили, що ознайомлені з правом на навчання за програмою академічної мобільності (Положення про реалізацію права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ОНУ імені І. І.Мечникова <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/mobility.pdf>. Завідувач аспірантури на зустрічі пояснила, що формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів також забезпечується шляхом виконання наукових досліджень за індивідуальним ОНП, участю у визначенні теми й термінів захисту дисертації, http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/aspirantura/phd-docs/pologennya_pidgotovka_PhD_apirantura.pdf , участю у конкурсах науково-дослідницьких проєктів, конференціях та семінарах.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОНП доктора філософії в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія» передбачає 142 години практичної підготовки з обов'язкових дисциплін, 70 годин практичної підготовки з вибіркових дисциплін. На педагогічну (асистентську) практику виділено 6 кредитів.Завдання, передбачені програмою практики http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/edu-programm/psy/053phd2020/RP_Pedagogichna_asystentska_praktika.pdf , спрямовані на забезпечення досягнення комплексу компетентностей, визначених в програмі і необхідних для подальшої науково-педагогічної діяльності аспірантів. На зустрічі з роботодавцями стейкхолдери: Голова ради молодих вчених Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України Луньов В.Є., доцент кафедри дефектології і фізичної реабілітації ПНПУ ім. К.Д. Ушинського Соколова Г. Б., декан факультету спеціальної освіти Донбаського державного педагогічного університету Мамічева О.В., декан факультету, політології та соціології НУ «Одеська юридична академія» Яковлев Д. В., декан гуманітарного факультету Одеського національного політехнічного університету Колот С.О. підтвердили, що здобувачі освіти за ОНП доктора філософії в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія» в ОНУ мають високий рівень практичної підготовки. На зустрічі зі здобувачами ЕГ отримала інформацію, що практичну підготовку аспіранти здобувають під час навчальних занять. Так, здобувачі: Єлесіна М., Гудімова А., Кіпаренко О., Фурта І., Добриніна І. , продемонстрували, що застосовують отримані під час лекцій та самостійної роботи знання для вирішення практичних задач з фаху. Начальник навчального відділу Ніцук Ю. А., гарант ОП Кононенко О.І. обґрунтували, що у навчальному плані відведено більше половини обсягу аудиторних годин дисциплін професійного циклу на практичні заняття, що мають на меті формувати вміння застосовувати отримані під час лекцій та самостійної роботи знання для вирішення практичних задач з фаху. При зустрічі здобувачі освіти підтвердили цю інформацію. Аналіз сайту показав, що теми практичних занять зазначені у робочих програмах, розміщених на сайті <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/dystsyplyny>

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОНП доктора філософії в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія» спрямована на забезпечення набуття здобувачами соціальних навичок: сам зміст фахових дисциплін є підґрунтям для розвитку soft skills – забезпечує розуміння механізмів міжособистісної взаємодії, поведінки, психологічних умов ефективної діяльності <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/dystsyplyny> . Аналіз ОНП показав, що окремі фахові дисципліни («Комунікаційні технології наукового дискурсу», «Психологія вищої школи», «Формування адаптаційного потенціалу особистості в умовах сучасних інновацій у ЗВО», «Психологія успішності особистості в бізнесі») мають чітко виражену спрямованість на удосконалення уміння взаємодіяти з іншими; вивчення іноземної мови («Академічне письмо іноземною мовою») сприяє розширенню комунікативних навичок, що на зустрічі зі здобувачами підтвердили аспіранти. Голова наукового товариства студентів, аспірантів та молодих вчених факультету психології та соціальної роботи Гудімова А. Х., заступник голови наукового товариства студентів, аспірантів та молодих вчених факультету психології та соціальної роботи Фурта І. Ю. на зустрічі з представниками студентського самоврядування, розповіли, що запроваджені методи інтерактивного навчання за ОНП, а саме групові форми роботи, сприяють розвитку навичок міжособистісного спілкування, співпраці, а формулювання завдань самостійної роботи спрямовані на розвиток критичності та гнучкості мислення. На зустрічі з адміністративним персоналом, викладачі обґрунтували, що відведення значного обсягу часу на самостійну роботу за ОНП, лімітування термінів здачі виконаних завдань, а також наявність можливості брати участь у роботі наукового товариства

студентів, аспірантів та молодих вчених сприяє розвитку уміння аспірантів планувати час. Аналіз сайту показав, що здобувачі освіти за ОНП доктора філософії спеціальності 053 «Психологія» долучаються до участі в конференціях, семінарах, літніх школах <http://onu.edu.ua/uk/science/scientific-activities/science-conf> що сприяє розвитку їх лідерських навичок, ерудованості. На зустрічах аспіранти продемонстрували достатні навички дипломатичності, критичне мислення, та зазначили, що мають можливість удосконалення своїх соціальних навичок під час педагогічної (асистентської) практики. На сайті, у розділі аспірантури, розміщені сертифікати про участь у конференціях здобувачів освіти http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/fpsr/aspirant_fpsr/certificate_konf.pdf Під час інтерв'ювання здобувачів проведено було спостереження проявів ними відповідних навичок та визначено, що аспіранти демонструють володіння відповідними навичками soft-skills на високому рівні.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ вивчила навчальний план ОНП (30.06.20 р., пр. № 10). Обсяг програми становить 45 кредитів ЄКТС. Наведена в відомостях самооцінювання інформація про обсяги обов'язкових та вибіркового дисциплін підтверджена в НП. Загальний обсяг годинного навантаження складає 1350 годин. На проведення асистентської практики відводиться 180 годин. Самостійна робота за ОК визначена в робочих програмах відповідних дисциплін. Кількість часу на аудиторні заняття складає 360 годин (26,6 % від загального освітнього навантаження). Розподіл навчальних дисциплін і практики за кредитами ЄКТС було обґрунтовано на зустрічі гарантом програми та начальником навчального відділу Ніцук Ю. А., також було зазначено, що кредитний обсяг дисциплін визначається за колегіальною експертною оцінкою робочої групи і перевіряється при погодженні програми вченою радою факультету, НМР та зовнішніми рецензентами. Здобувачі підтвердили, що беруть участь як члени НМК і вчених рад факультету при вирішенні зазначених питань. При вивченні фактичного навантаження здобувачів ЕГ була засвідчена, що ЗВО забезпечує необхідний обсяг для опанування дисциплін. Під час опитування здобувачів, аспіранти повідомили, що їхні інтереси враховуються при визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів за ОНП. Обсяг компонентів ОНП реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів та забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання. У співвіднесенні обсягу окремих ОК ОНП із фактичним навантаженням здобувачів ОНУ використовує студентоцентризований підхід. ЕГ переконалася, що навантаження здобувачів (включно із самостійною роботою) визначається розробленим відповідно до ОНП навчальним планом, особливості якого обумовлені Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.16 р., № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», а також рекомендаціями Національного агентства забезпечення якості освіти, Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf>). Передбачено, що обсяг навчального навантаження виділеного для самостійної роботи не повинен перевищувати $\frac{3}{4}$ від загального обсягу від загального навчального навантаження для здобувачів освіти третього рівня. Центром забезпечення якості освіти ведеться моніторинг сприймання аспірантами різних аспектів навчального процесу, у тому числі й аудиторного навантаження. В бесіді, керівник центру забезпечення якості освіти Анненкова І. П. повідомила, що в ЗВО при визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів за ОНП проводяться опитування. Ставлення здобувачів ОНП до навчального навантаження вивчається також під час бесід з аспірантами завідувачем кафедри, гарантом ОНП, викладачами, що було підтверджено здобувачами освіти при проведенні з ними бесід.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За даною освітньо-науковою програмою підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильними сторонами за критерієм є: практична орієнтація програми, яка забезпечується включенням до практик як обов'язкових освітніх компонентів, так і вибіркового; велика увага приділяється розвитку soft skills у здобувачів, як передумови продуктивної професійної науково-педагогічної діяльності психолога; швидка адаптація освітнього процесу до змінених умов навчання в період карантину, тощо. Структура освітньої складової ОНП включає необхідні

блоки, що передбачають набуття здобувачем компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій: здобуття глибинних знань зі спеціальності, дозволяю набрати здобувачам за цим блоком не менше 12 рекомендованих кредитів ЄКТС; на оволодіння загальнонаукових компетентностями виділено рекомендовані 4-6 кредитів ЄКТС; набуття універсальних навичок дослідника дозволяю набрати здобувачам за цим блоком не менше 6 рекомендованих кредитів ЄКТС; на здобуття мовних компетентностей виділено рекомендований обсяг 6-8 кредитів ЄКТС. Структура програми чітка. Освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності зі спеціальними компонентами дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабких сторін чи недоліків не виявлено, виконання вимог за показниками критерію знаходиться на рівні відповідності встановленим нормам.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОНП доктора філософії спеціальності 053 «Психологія» має достатній рівень відповідності та узгодженості з якісними характеристикам за Критерієм 2. Обсяг ОНП повністю відповідає чинному законодавству. Зміст освітньо-професійної програми відповідає предметній області спеціальності 053 «Психологія», та цілям та об'єктам вивчення заявленої спеціальності та дає можливість для формування інтегральної компетентності майбутнього фахівця. У ЗВО запроваджено вільний вибір дисциплін, їх реєстр оприлюднено на офіційному сайті, процедури вибору дієві та прозорі. Структура ОНП дає можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію здобувачів. Освітніми компонентами ОП передбачено формування у здобувачів вищої освіти навичок soft skills, а обсяг ОП та окремих освітніх компонент у кредитах ЄКТС дозволяє їм досягти цілей та програмних результатів навчання. Експертна група дійшла висновку, що ОП «Психологія» за критерієм 2 повністю відповідає рівню В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання в аспірантуру та вимоги до вступників є у вільному доступі, оприлюднені на офіційному сайті ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/abitur>; <http://onu.edu.ua/uk/science/postgraduate/vstupnykam>). Правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими. Вони не містять ознак дискримінації для потенційних вступників на навчання за цією ОНП. Це підтвердили аспіранти під час зустрічі, а також зазначили, що могли отримати будь-яку інформаційну підтримку під час вступу від працівників ЗВО.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому та вимоги до вступників враховують особливості ОНП, зокрема передбачають вступні іспити зі спеціальності 053 Психологія та іноземної мови. Зміст програми вступного іспиту зі спеціальності складається з наступних частин: «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Соціальна психологія», «Педагогічна психологія», «Історія психології», «Клінічна психологія», «Експериментальна психологія», «Актуальні проблеми теоретичної психології», «Методологія та організація наукових досліджень», «Сучасна психологічна наука в науковому просторі»

(http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/abitur/program_disciplines/aspirantura/Psihologiya_exam_aspirant.pdf), що відображає фокус ОНП на підготовку інноваційно спрямованих фахівців в галузі психології, здатних розв'язувати комплексні проблеми, проводити самостійну науково-дослідницьку та практичну діяльність в галузі психології та здійснювати викладацьку роботу у закладах вищої освіти. Також є можливість отримати додаткові бали при вступі. Цю процедуру здійснює атестаційна комісія на підставі поданих до приймальної комісії статей, тез, програм конференцій, дипломів, грамот тощо.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, регулюється Положенням про порядок визнання (перезарахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності в ОНУ (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/Polozhennya-kredity.pdf>), де чітко окреслено механізм визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів освіти. Прикладів практики застосування вказаних правил на ОНП Психологія не було. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, є доступними і зрозумілими для здобувачів освіти, що вони підтвердили під час онлайн-зустрічі.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті зафіксовано у Положенні про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ОНУ імені І. І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-неформал-osvita.pdf>), де чітко і зрозуміло визначено поетапність реалізації процедури визнання результатів навчання у неформальній освіті (заява здобувача на ім'я декана, створення предметної комісії, прийняття рішення щодо відповідності результатів навчання, здобутих у неформальній освіті результатам навчання за ОНП). Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті є доступними і зрозумілими для здобувачів освіти, що вони підтвердили під час онлайн-зустрічі. Прикладів практики застосування вказаних правил на ОНП Психологія не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому оприлюднені на офіційному сайті ОНУ. Вони чіткі, зрозумілі, не містять ознак дискримінації для потенційних вступників на навчання за цією ОНП. Правила прийому за ОНП враховують особливості самої освітньої програми. Всі учасники освітньо-наукового процесу ознайомлені з розробленим та введеним в дію 15.01.2020 року Положенням про порядок визнання (перезарахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності в ОНУ. Всі учасники освітньо-наукового процесу ознайомлені з розробленим та введеним в дію 01.09.2020 року Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ОНУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Рекомендації: 1. Залучати здобувачів до академічної мобільності через міжнародні та вітчизняні програми обміну. 2. Впроваджувати практику участі здобувачів у заходах неформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОНП має чіткі та зрозумілі правила для вступу на навчання, які враховують особливості освітньої програми та доступні на офіційному сайті ОНУ. Визначені слабкі сторони є незначними, не впливають на підсумковий рівень критерію, пропозиції по їх посиленню носять рекомендаційний характер. ОНП за критерієм 3 повністю відповідає рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

ЕГ після ознайомлення з відомостями самооцінювання, з ОНП, зустрічі з гарантом, інтерв'ювання стейкхолдерами, може підтвердити, що в освітньому процесі за ОНП застосовуються різноманітні форми і методи викладання (лекції, практичні та семінарські заняття, консультації, виконання проектні дослідження), самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. На зустрічі з НПП, викладачі детально розповіли, як саме вони впроваджують в освітній процес методи навчання, наведені в робочих програмах, що сприяє досягненню програмних результатів навчання (Кіреєва З. О., Литвиненко О. Д., Шевцов С. П.). Під час інтерв'ювання всі присутні на зустрічі викладачі підтвердили, що вони вільно обирають напрям і методологію власних наукових пошуків, можуть вільно здійснювати апробацію здобутих результатів наукових досліджень та вільні у виборі навчального матеріалу. Викладачі наводили приклади використання в своїй роботі з аспірантами аналізу сучасних наукових досліджень, результатом чого стає написання наукового або творчого есе (Кіреєва З. О., Литвиненко О. Д.), розробку стратегій наукового дослідження (Родіна Н.В.), роботи з базами даних, пошуку інформації на сайтах, анотування, бібліографії, проектних досліджень (Румянцева О. А., Чернявська Т.П.). Під час інтерв'ювання здобувачі освіти підтвердили, що методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, аспіранти зазначили, що можуть обирати навчальні курси, форми навчання, тематику наукових робіт, мають право виказувати свої враження та зауваження, мають можливість користуватися науковою бібліотекою <http://lib.onu.edu.ua/ru/> (Єлесіна М., Гудімова А., Кіпаренко О., Кононенко К. та ін.). Здобувачі підтвердили, що методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОНП цілей та програмних результатів навчання, серед основних методів, що використовуються в освітньому процесі за ОНП зазначили проблемні лекції, дискусії на семінарах, виконання науково-дослідних завдань, огляд сучасної наукової літератури, самостійне опанування освітніх компонент. Аналіз документації та сайту показав, що форми організації освітнього процесу стосовно кожного ОК, а також ПРН вказані у робочих програмах <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/dystsypliny>. Їх вибір обумовлений специфікою змісту ОК і спрямованістю на досягнення зазначених у робочій програмі ПРН. Навчальний процес в умовах карантину було регламентовано документами, розміщені на сайті в розділі "Освітній процес в умовах карантину" <http://onu.edu.ua/uk/research-council/osvitnii-protses-v-umovakh-karantynu>. В умовах карантину викладачі і аспіранти активно використовували платформи Google Classroom, корпоративну пошту. ЕГ дійшла висновку, що форми та методи навчання і викладання за ОНП в повній мірі сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, а також відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

ОНП, навчальні плани та очікувані програмні результати навчання розміщено на офіційному ОНУ <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/dystsypliny> та регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf> Процедури проходження контролю визначено на сайті ЗВО, на сторінці факультету <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/dystsypliny>. Також, на сайті факультету розміщені робочі програми навчальних дисциплін <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/dystsypliny> Під час спілкування здобувачі освіти підтвердили, що інформація про графік підсумкових атестацій (заліків, екзаменів) своєчасно доводиться до їх відома на початку викладання дисципліни, повторюється викладачами в усній формі до початку екзаменів, також дана інформація є на сайті ЗВО. Здобувачам вищої освіти надається перелік інформаційного забезпечення дисциплін, включаючи Інтернет-ресурси, доступ до бібліотеки та читального залу ЗВО (Гудімова А., Кіпаренко О.). На зустрічі здобувачі повідомили ЕГ, що їм вчасно та доступно надається інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах кожної дисципліни (аспіранти Єлесіна М., Кононенко К. та ін.). Зі слів стейкхолдерів, викладачі кафедр готові надати інформацію щодо окремих питань у межах окремих освітніх компонентів. На зустрічі з адміністративним персоналом, керівник центру забезпечення якості освіти Анненкова І. П. зазначила, що зворотній зв'язок із аспірантами забезпечується через постійний моніторинг ступеня відповідності форм, методів навчання та викладання принципам академічної свободи та студентоцентрованого підходу. За результатами аналізу опитувань, рівень задоволеності здобувачів третього рівня вищої освіти навчальним процесом в цілому є задовільним. Результати опитування оприлюднено а сайті <http://onu.edu.ua/uk/geninfo/tsentr-zabezpechennia-iakosti-osvity>. Аналіз документації, сайту та відповідей стейкхолдерів, дозволяє ЕГ робити висновок, що ОНП спрямована на реалізацію студентоцентрованого підходу, освітнє середовища в ОНУ, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів аспірантів, в ЗВО повною мірою реалізовано формування індивідуальної освітньої траєкторії через побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЕГ після ознайомлення з відомостями самооцінювання, з ОНП, зустрічі з гарантом, інтерв'ювання стейкхолдерами, може підтвердити, що поєднання навчання і досліджень під час реалізації даної програми є її важливою характеристикою, відповідно до рівня вищої освіти та цілей ОНП. На ОНП має місце проведення аспірантами

наукових досліджень в галузі психології, результати досліджень імplementовані в освітній процес. ОНУ створює умови для поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми і дає можливість здобувачам освіти вирішувати задачі професійної, науково-дослідницької діяльності. На зустрічах з НПП та аспірантами ЕГ отримала інформацію щодо забезпечення поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП через якими наступні методи навчання: проблемні, пошукові, інтерактивні, методом аналізу першоджерел, методом навчальної дискусії, опрацювання наукової та науково-педагогічної літератури, виконання лабораторних завдань тощо. Аналіз навчальних програм та результати зустрічей зі стейкхолдерами, дають можливість стверджувати, що при викладанні дисциплін викладачі використовують форми і методи навчання, які засновані на дослідженнях та елементах наукових досліджень (Кіреєва З. О., Литвиненко О. Д. та ін.). Здобувачі зазначили, що під час педагогічної (асистентської) практики мають можливість проводити апробацію наукових досліджень, впроваджуючи їх в освітній процес (Гудімова А., Єлесіна М.). Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП відповідно до рівня вищої освіти, та цілей освітньої програми відбувається також через залучення здобувачів вищої освіти до участі у науково-практичних конференціях <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/naukova-diialnist>, <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/naukova-diialnist/konferentsii> Поєднання навчання і досліджень також відбувається завдяки діяльності наукового товариства студентів, аспірантів та молодих вчених, яке є науковим об'єднанням молодих науковців, утвореним з метою організації та сприяння їх науково-дослідній діяльності. Голова наукового товариства студентів, аспірантів та молодих вчених факультету психології та соціальної роботи Гудімова А. Х. На сайті ОНУ представлена необхідна інформація о діяльності наукового товариства <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/naukova-diialnist/naukove-tovarystvstvo-molodyh-vchenih>. Під час запланованої зустрічі аспіранти доповідали про свій досвід участі у науково-практичних конференціях, про досвід оприлюднювати результати своїх досліджень під час Всеукраїнської літньої школи психології та на засіданнях Секції психології в Будинку вчених (м. Одеси), <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/naukova-diialnist/summer-school>. Гарант ОНП зазначила, що у фаховому науковому журналі «Психологія та соціальна робота» аспіранти мають можливість безоплатно оприлюднювати результатів своїх наукових досліджень <http://psysocwork.onu.edu.ua>

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

На зустрічі з адміністративним персоналом, начальник навчального відділу зазначив, що оновлення змісту освітніх компонентів ОНП є обов'язковою складовою організації освітнього процесу і регламентується Положенням про освітні програми <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-osvit-prog2020.pdf> та Положенням про організацію освітнього процесу <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf> Здобувачі підтвердили, інформацію наведену у відомостях самооцінювання, що під час проміжної та підсумкової атестації з ними обговорюються результати навчальної і науково-дослідницької діяльності, враховуються їх побажання щодо заміни вибіркового освітніх компонентів, окремих модулів ОК, тематики індивідуальних навчально-дослідних завдань тощо. Здобувачі обізнані, де саме на сайті знаходяться електронні форми робочих програм навчальних дисциплін <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/dystsyplyny>. На запитання про приклади оновлення змісту РП дисциплін були надані наступні відповіді: зокрема оновлено ОК “Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень”, ОК “Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень” через впровадження в науковий процес практичного доробку проф. Родіної Н.В., ОК “Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень”, оновлення ОК “Психологія ефективного управління часом”, “Інтернаціоналізація освітньо-наукової діяльності “ через впровадження в науковий процес практичного доробку проф. Кіреєвої З.О., після зарубіжного стажування в університетах західної Європи проф. Кононенко О.І. були оновлені ОК “Комунікаційні технології наукового дискурсу”, ОК “Педагогічна (асистентська) практика”, після запиту студентів та експертної оцінки РП роботодавцями, оновлені теми практичних занять за дисциплінами ОК “Академічне письмо іноземною мовою” (проф. Румянцева О.А.), “Історія, концепції та сучасні досягнення психологічної науки”(проф.Подшивалкіна В.І.), та ін. На зустрічі з роботодавцями інформація щодо врахування їх пропозицій в оновленні ОК була підтверджена. Загалом, оновлюючи зміст освітніх компонентів, викладачі реалізують своє право академічної свободи.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЕГ після ознайомлення з відомостями самооцінювання, з освітньою програмою, зустрічі з гарантом, інтерв'ювання стейкхолдерами, може підтвердити, що інтернаціоналізація наукової діяльності здійснюється через участь у викладачів та аспірантів науково-практичних конференціях з міжнародною участю: International scientific-practical conference «Modern scientific and technical methods of management information flow and their influence on the development of society», 24-25 February 2020 Frankfurt. Germany, (Єлесіна М.), через співпрацю з Вісбаденською академією психотерапії (Німеччина); через співпрацю з Університетом прикладних наук (м. Оснабрюк, Німеччина); через участь у програмі Європейського Союзу Горизонт 2020 на здобуття гранту для реалізації спільного проекту «Globale Kompetenzförderung und Diversity Herausforderungen in einem innovativen Europa: Eine bilaterale Zusammenarbeit zwischen Deutschland und der Ukraine unter interdisziplinärer Berücksichtigung von West- und Osteuropäischen Perspektiven». Через співробітництво з Університетом імені Святих Кирила і Мефодія (м. Великотирново, Болгарія), в рамках якого, аспірантам надається можливість безкоштовно опублікувати результати своїх наукових досліджень в міжнародному журналі «Діоген» Університету імені Святих Кирила і Мефодія. На сайті ЗВО представлені документи, які регламентують інтернаціоналізацію освітніх програм

<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/strategyonu.pdf>. Аналіз сайту дозволяє зробити висновок, що міжнародне співробітництво розвивається у напрямку підвищення якості та модернізації освітнього процесу <http://onu.edu.ua/uk/department>; <http://onu.edu.ua/uk/inter-depart> та в рамках договорів про творчу співдружність з іноземними університетами. В бесіді з викладачами та здобувачами освіти була підтверджена інформація, щодо інтернаціоналізації освітнього процесу за ОНП, представлена у відомостях самооцінювання. Стейкхолдери підтвердили проведення спільних наукових досліджень, обмін науковою та навчально-методичною літературою, організацію спільних наукових конференцій, спільні публікації, обмін здобувачами тощо. На відкритій зустрічі підтверджена інформація практики запрошення провідних науковців установ-партнерів для проведення лекцій та семінарів на факультеті (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/mizhnarodne-spivrobotnytstvo>). Здобувачі освіти показали свою обізнаність та досвід користування доступ до міжнародних інформаційними ресурсами. Аналіз сайту показав, що учасники освітнього процесу мають наукові профілі ResearchGate, ORCID, ResearcherID, Scopus або Web of Science.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

На ОНП доктора філософії спеціальності 053 «Психологія» застосовуються як традиційні методи навчання і викладання (лекції, практичні та семінарські заняття, консультації, проектні дослідження), так й інтерактивні (тренінги); практична підготовка здобувачів освіти включає проходження педагогічної (асистентської) практики. Викладачі, які залучені до освітнього процесу оновлюють зміст РП відповідно до наукових досліджень як вітчизняних, так і закордонних дослідників, відповідно до практичної професійної підготовки та підвищення кваліфікації. Всім учасникам освітнього процесу, що навчаються за даною ОП забезпечено своєчасне та повне надання інформації, розміщеної на сайті ЗВО. Імплементация дослідницького компоненту в освітній процес відбувається через залучення здобувачів вищої освіти до участі у науково-практичних конференціях, діяльності наукового товариства студентів, аспірантів та молодих вчених, Літніх шкіл тощо. Інтернаціоналізація наукової діяльності здійснюється через участь здобувачів та викладачів у міжнародних науково-практичних конференціях, співпрацю та співробітництво з іноземними університетами. Підбір, реалізація методів навчання за даною ОНП відповідає вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Рекомендовано розширити використання сучасних дистанційних технологій під час дистанційного навчання та самостійної роботи, які орієнтовані на заклади вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОНП доктора філософії спеціальності 053 «Психологія» та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають Критерію 4: ОП має високий рівень відповідності та узгодженості з якісними характеристикам, включаючи всі підкритерії. Сильною стороною є те, що здобувачам вищої освіти регулярно та надається повна інформація про освітні компоненти: цілі, зміст, очікувані результати навчання, порядок та критерії оцінювання, що дозволяє отримати необхідну інформацію щодо змісту дисципліни, форм контролю та оцінювання кожного виду робіт. НПП оновлюють зміст ОК за програмою у відповідності до актуального та оновлюваного інформаційного забезпечення, після проходження кваліфікації, за запитом стейкхолдерів. Має місце забезпечення поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП через якими наступні методи навчання: проблемні, пошукові, інтерактивні, методом аналізу першоджерел, методом навчальної дискусії, опрацювання наукової та науково-педагогічної літератури, виконання лабораторних завдань тощо. Поєднання навчання і досліджень відбувається також завдяки залучення здобувачів вищої освіти до участі у науково-практичних конференціях. Інтернаціоналізація наукової діяльності ЗВО здійснюється через участь у міжнародних науково-практичних конференціях, співпрацю та співробітництво з іноземними університетами. Методи навчання та викладання відповідають студентоцентрованому підходу та принципам академічної свободи, що сприяє підвищенню якості освіти здобувачів, є доцільним засобом розвитку професійної компетентності майбутніх фахівців. Експертна група дійшла висновку, що ОНП доктора філософії спеціальності 053 «Психологія» за критерієм 4 відповідає рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

В Положенні про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів ВО ОНУ <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol.pdf>, та в Положенні про організацію освітнього процесу в ОНУ <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf> чітко та зрозуміло описана система оцінювання навчальних досягнень аспірантів. Під час інтерв'ювання здобувачів, та викладачів виявлено, що під час поточного контролю використовують усне опитування, письмовий контроль, тестування, реферативні доповіді, презентації. Здобувачі підтвердили дієвість процедури зазначеній у відповідному положенні <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol.pdf>, про те що до підсумкового контролю здобувачі допускаються, якщо вони успішно виконали всі завдання і успішно пройшли поточний і періодичний контроль. Здобувачі обізнані, що атестація випускників ОНП доктора філософії спеціальності 053 «Психологія» проводиться у формі публічного захисту дисертаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеню «доктор філософії» із присвоєнням кваліфікації доктор філософії з психології. Зі слів здобувачів, на початку вивчення дисципліни викладачі їх усно повідомляють про форму контрольних заходів і критерії оцінювання для окремого освітнього компоненту, чим забезпечується прозорість і зрозумілість. Також здобувачі інформовані, що форми оцінювання у вигляді методів діагностики результатів навчання оприлюднені також у програмах навчальних дисциплін на сторінці факультету http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/edu-programm/psy/053phd2020/NP_Profesiina_orientatsiia.pdf. Інформація про підсумкові контрольні заходи (заліки та екзамен) завчасно розміщується на сторінці факультету http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/edu-programm/psy/053phd2020/NP_Profesiina_orientatsiia.pdf у розділі «заліково-екзаменаційна сесія», а також у роздрукованому вигляді розміщується на дошці оголошень факультету (продемонстровано під час огляду матеріально-технічної бази). Всі ці факти, а також об'єктивність та справедливість оцінювання підтвердили аспіранти Єлєсіна М., Гудімова А., Кіпаренко О., Фурта І., Добриніна І. та ін. Також аспіранти зазначили, що в умовах карантину було використано дистанційні форми роботи та контролю, із забезпеченням аутентифікації кожного здобувача вищої освіти: контрольні заходи проводилися з використанням платформ Google classroom. Під час зустрічі здобувачі відмітили своє задоволення роботою ЗВО під час карантину, відмітили оперативність викладачів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

ЕГ пересвідчилася, що за ОНП проводяться річні та семестрові атестації аспірантів із залученням фахівців для обговорення результатів. На зустрічі зі здобувачами освіти аспіранти розповіли, що вони систематично звітують про хід виконання індивідуального плану роботи на засіданні кафедри, в присутності всіх членів кафедри, аспірантів кафедри, залучених фахівців за науковими напрямками досліджень; далі проводяться дискусійні обговорення проміжних результатів на Вченій раді факультету, здобувачі звітують про виконання індивідуального навчального плану та плану наукової роботи. Зі слів аспірантів та наукових керівників на проміжних атестаціях здобувачі звітують про виконання всіх пунктів своїх індивідуальних планів двічі на рік. Терміни проведення звітування визначаються Університетом, і залежать від терміну зарахування аспіранта, прописані у “Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі Одеського національного університету імені І.І. Мечникова” http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/aspirantura/phd-docs/pologennya_pidgotovka_PhD_apiranturadf

Після заслуховування звітів на Вченій раді факультету, відповідно до встановлених термінів, аспіранти подають у відділ докторантури і аспірантури заповнений контрольний примірник індивідуального плану роботи, заповнений бланк атестації, витяг з протоколу вченої ради факультету про результати виконання плану роботи поточного року навчання та, у разі наявності, з відмітками про внесені зміни до індивідуального плану роботи. За результатами звітування аспіранти переходять на наступний рік навчання відповідним наказом ректора. На зустрічах зі здобувачами, НПП була отримана інформація, що обговорення результатів виконання наукових досліджень аспірантів, крім засідань кафедри, проводиться також на наукових семінарах кафедри, конференціях, міжкафедральних семінарах та інших регулярних публічних обговореннях. На факультеті існує спеціалізована вчена рада К 41.051.07 по захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю 19.00.01 «Загальна психологія, історія психології», також в ОНУ є всі умови для створення разових спеціалізованих вчених рад для публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Під час експертизи було виявлено, що атестація аспірантів відбувається згідно п.4, п.5 “Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі Одеського національного університету імені І.І. Мечникова” http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/aspirantura/phd-docs/pologennya_pidgotovka_PhD_apiranturadf, на високому рівні. Стандарт відсутній

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження

результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ після ознайомлення з відомостями самооцінювання, з освітньою програмою, зустрічі з гарантом, інтерв'ювання стейкхолдерами, може підтвердити, що ОНУ процедура проведення контрольних заходів базується на засадах об'єктивності оцінювання програмних результатів навчання здобувачів вищої освіти, що прописано Положенням про політику та порядок урегулювання конфліктних ситуацій в ОНУ <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-regulirovanie-kofliktov.pdf>, Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/aspirantura/phd-docs/pologennya_pidgotovka_PhD_apir та Положенням про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ, <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol.pdf>. Випадків оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів на ОНП доктора філософії спеціальності 053 «Психологія» зафіксовано не було. Графік навчального процесу, розклад занять та сесій знаходяться на сайті відділу аспірантури і докторантури за посиланням: <http://onu.edu.ua/uk/science/postgraduate/aspirantam>. Під час опитування, здобувачі вищої освіти засвідчили, що об'єктивність екзаменаторів та процедура запобігання і врегулювання конфлікту інтересів забезпечуються шляхом відведення годин для складання аспірантами заліків та екзаменів науково-педагогічним працівникам. Аспіранти ознайомлені з можливістю подати апеляцію у випадку, якщо вони не погоджуються з оголошеною оцінкою. За результатами опитування стейкхолдерів констатовано, що у практиці освітнього процесу за ОНП доктора філософії спеціальності 053 «Психологія» оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів не було. Спілкування зі здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування показало їх обізнаність щодо правил проведення контрольних заходів та порядку оскарження їх результатів. Аспіранти вважають правила проведення контрольних заходів чіткими та зрозумілими, на зустрічах відзначають, що ці правила доступними для всіх учасників освітнього процесу та гарантують забезпечення об'єктивності екзаменаторів, передбачаючи процедуру оскарження їх результатів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В ОНУ розроблено та впроваджено документи, які містять політику, стандарти та процедуру дотримання академічної доброчесності: Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І.Мечникова <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>, Антикорупційна програма Одеського національного університету імені І.І.Мечникова <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/anticorrupt.pdf>. Ці документи розміщені на сайті університету. Під час зустрічей зі здобувачами вищої освіти, НПП, адміністративним персоналом, з'ясовано, що фокус-групи знайомі з процедурами протидії плагіату, здобувачі чітко описують процедури перевірки своїх робіт на унікальність. Зі слів ЗВО проводяться заходи щодо популяризації академічної доброчесності серед всіх учасників освітнього процесу, наводять приклад заходу, який проводила бібліотека. На сторінці бібліотеки є вкладка присвячена формуванню академічної доброчесності <http://lib.onu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/> де представлені нормативно - правові документи та пояснювальні матеріали, що до всіх принципів академічної доброчесності. Аспіранти зазначили, що під час спілкування з науковими керівниками, їх регулярно інформують про необхідність дотримання правил академічної етики та підвищення відповідальності за недотримання норм цитування. Здобувачі підтвердили, що, всі наукові роботи проходять перевірку на плагіат за допомогою сервісу перевірки на плагіат Unicheck, чітко описали процедуру цієї перевірки. Опитування здобувачів та аналіз результатів проведеного анкетування здобувачів вищої освіти засвідчили, що з ними систематично проводиться робота щодо впровадження політики академічної доброчесності. Здобувачі інформовані про такі категорії академічної доброчесності як правдивість, прозорість, законність, повага, довіра, відповідальність. У практиці освітнього процесу за ОНП «Психологія» фактів академічного плагіату виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

У ОНУ ім І.І. Мечнікова сформовано чітку і зрозумілу політику, стандарти та внутрішню нормативну базу для забезпечення академічної доброчесності, наявна програма попередньої перевірки наукових праць, використовується сертифікована програма UNICHECK. Академічна доброчесність популяризується серед здобувачів вищої освіти та викладачів. Прозорість і зрозумілість форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання для окремого освітнього компоненту забезпечується завдяки повідомленню цієї інформації здобувачам вищої освіти, як правило, на початку вивчення навчальної дисципліни, перед проходженням практики, перед початком консультацій до атестації здобувачів вищої освіти, в процесі підготовки бакалаврських робіт та є прозорою. Питання академічної доброчесності обговорюються також під час викладання дисциплін. Здобувачі освіти показали високу обізнаність щодо правил проведення контрольних заходів та порядку оскарження їх результатів, вважають правила проведення контрольних заходів чіткими та зрозумілими. Здобувачі добре поінформовані про правила академічної етики та підвищення відповідальності за недотримання норм цитування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабких сторін чи недоліків не виявлено, виконання вимог за показниками критерію знаходиться на рівні відповідності встановленим нормам

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими та зрозумілими; заздалегідь оприлюднюються на сайті факультету; у ЗВО проводяться заходи щодо популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти; питання академічної доброчесності обговорюються в контексті навчальних дисциплін, доводяться до відома аспірантів в усній формі викладачами на першому занятті дисципліни, або під час проведення поточних і екзаменаційних консультацій. За ОНП систематично проводяться річні та семестрові атестації аспірантів із залученням фахівців для обговорення результатів досліджень, процедура атестації прописана у відповідному положенні, виконання наукових досліджень аспірантів, крім засідань кафедри, Вченої ради факультету проводиться також на наукових семінарах кафедри, конференціях, міжкафедральних семінарах та регулярних публічних обговореннях; здобувачі звітують про виконання всіх пунктів своїх індивідуальних планів двічі на рік. Академічна доброчесність є частиною внутрішньої системи забезпечення якості ЗВО. Експертна група дійшла висновку, що ОНП доктора філософії спеціальності 053 «Психологія» у контексті Критерію 5 відповідає рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ідготовка за ОНП забезпечена високопрофесійним кадровим складом викладачів, які мають відповідну базову освіту, наукові ступені (12 докторів наук, 7 кандидатів наук) і вчені звання (10 професорів, 9 доцентів), наукові праці у фахових та індексованих міжнародних журналах Scopus/Web of Science, монографії, підручники, сертифікати міжнародного стажування. Детальна інформація про кожного викладача розміщена на офіційному сайті Університету (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily/imem-differ-specrsyh/staff/4997-kremenchutska-m1>). Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, відповідає цілям та програмним результатам навчання, що з'ясовано на підставі аналізу таблиці 2 «Зведена інформація про викладачів» (у самоаналізі ОНП). Професійні інтереси викладачів відповідають навчальним дисциплінам, які вони викладають: проф. Родіна Н.В. за ОК «Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень», публікації: Родіна Н.В. Створення шкали для оцінки міжрольових конфліктів у медичних працівників офтальмологічного профілю. Офтальмологічний журнал. - № 2 (493), 2020. – С. 79-86; Проф. Подшивалкіна В. І. за ОК «Історія, концепції та сучасні досягнення психологічної науки» має публікацію: Напередодні апогею: одеські роки філософа і психолога - професора Миколи Яковича Грота (1883-1886): монографія / В. І. Подшивалкіна, І. В. Голубович, М. О. Подрезова, В. М. Хмарський, О. Є. Музичко; наук. ред. В. М. Хмарський; – Одеса, 2016. – 454 с. Проф. Шевцов С. П. за ОК «Філософія науки та професійна етика», має публікації: Шевцов С. П. Парадокс «Илиады»: взгляд на философские основания Гомера // Философское антиковедение и классическая традиция. Т. 14. Вып. 1. 2020. С. 104 – 142. Сучасні досягнення філософії: третій та четвертий змістові модулі курсу «Історія, концепції та сучасні досягнення філософії». Метод. вказівки для здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти / С. П. Шевцов. – Одеса : Одес.нац. ун-т імені І.І.Мечникова, 2020. – 50 с. Дотичність тем наукових досліджень аспірантів і керівників підтверджується таблицею «Відповідність напрямів досліджень аспірантів та їх наукових керівників» (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/naukova-diialnist/aspirant-fpsr>) та співбесідою з фокус групою здобувачів вищої освіти. Моніторинг професійного рівня викладачів здійснюється на підставі «Положення про систему забезпечення якості освіти в ОНУ» <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/yakist.pdf>). Впроваджена щосеместрова процедура анонімного анкетування аспірантів щодо якості викладання, на основі якої складається аналітичний звіт (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/analit_zvit_3_osvitnyu_naukovogo_rivnyu2021.pdf). ЕГ пересвідчилась у тому, що академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних у програмі, забезпечує досягнення визначених ОНП цілей та результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів на ОНП регулюється «Положенням про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ОНУ» (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz_nauk-ped.pdf.) Обрання на посади науково-педагогічних працівників проводиться на конкурсній основі з урахуванням їх професійних компетентностей. Зустрічі ЕГ з адміністративним і академічним персоналом ЗВО, аналіз документів засвідчують, що високий рівень професіоналізму (науковий ступінь, вчене звання, науково-педагогічний досвід, наявність науково-методичних праць за фахом і у виданнях, що індексуються міжнародними наукометричними базами даних) є вирішальним для результатів конкурсного відбору. Оголошення про проведення конкурсу, терміни й умови його проведення публікуються в друкованих засобах масової інформації і розміщується на офіційному веб-сайті Університету в розділі «Адміністративні події» (<http://onu.edu.ua/uk/administrativni-novyny/konkurs-z-04-kvitnia-po-06-travnia-2019-roku-na-zamishchennia-vakantnykh-posad-naukovopedagogichnykh-pratsivnykiv>). Співкування з викладачами, гарантом підтвердило, що процедура добору на ОНП є прозорою та зрозумілою. З відповідною процедурою науково-педагогічні працівники ознайомлені. Вона дозволяє забезпечити необхідний рівень професіоналізму для успішної реалізації освітньо-наукової програми.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

На підставі інтерв'ювання роботодавців було підтверджено залучення їх до організації та реалізації освітнього процесу на різних етапах: · участь у визначенні і формулюванні цілей, завдань, програмних результатів навчання, рецензуванні ОНП (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/edu-programm/psy/recenziya_LuniovVE.pdf, http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/edu-programm/psy/recenziya_MamichevaOV.pdf, http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/edu-programm/psy/recenziya_SokolovaGB.pdf); · консультації та участі в обговоренні ОНП (стейкхолдерами В. Є. Луньовим запропонована обов'язкова дисципліна «Комунікаційні технології у науковому дискурсі», доц. Г. Б. Соколовою надана пропозиція ввести у вибірковий блок дисципліну «Інтернаціоналізація освітньо-наукової діяльності»), · проведенні спільних конференцій, семінарів, круглих столів, вебінарів, фахових виставок (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/science/rozklad_konferencyu2021.pdf), · працевлаштування аспірантів (декан факультету політології, соціології та психології, доктор політичних наук, професор Яковлев Д.В. повідомив, що 4 випускники Університету працевлаштовані в «Одеську юридичну академію»). Співбесіда з роботодавцями виявила їх зацікавленість в активній участі щодо підвищення якості освітнього процесу на ОНП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

За результатами зустрічей із здобувачами PhD, керівником аспірантури Ружицькою О.М., представником відділу міжнародних зв'язків та директором Вісбаденської академії психотерапії проф. Х. Пезешкіаном встановлено, що у 2018 році для аспірантів в рамках Програми імені Фулбрайта були проведені навчальні курси з сертифікацією «Publication of Research Results» та «Scientific Research» (<http://onu.edu.ua/uk/fakultety/fakultet-psykholohii-ta-sotsialnoi-roboty/psykholohiia-u-fulbrajtovskomu-formati>) під керівництвом проф. Дж. Ганса, у 2019 році навчальні заняття з проф. Х. Пезешкіаном директором Вісбаденської академії психотерапії (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/mizhnarodne-spivrobotnytstvo>). Залучення роботодавців до викладання навчальних дисциплін на ОНП з підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 Психологія не практикується.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів здійснюється відповідно до Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників в ОНУ ім. І.І. Мечникова http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/polozennya_documents_treningah/dek/poloz-pidvishennya-kvalifikatsii_12112020.pdf, Під час зустрічей з гарантом, НПП, менеджментом університету встановлено, що ЗВО організовує тренінги, семінари, конференції різного рівня (<http://onu.edu.ua/uk/science/scientific-activities/science-conf>). Співпрацює з вітчизняними університетами (договори про співпрацю <http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>) щодо проходження викладачами стажування та обміну досвідом з питань досягнення нових позитивних зрушень в освітянській діяльності. Робота «Центру мовної підготовки та мовної сертифікації» Університету (<http://onu.edu.ua/uk/structure/filials/kursy-tsentr-movnoi-pidhotovky-ta-movnoi-sertyfikatsii>) сприяє підвищенню мовної компетентності НПП. Так, проф. Подшивалкіна В.І., доц. Литвиненко О.Д., доц. Кременчуцька М.К., які забезпечують викладання на ОНП, склали кваліфікаційний іспит та отримали сертифікати (рівень В2). Науково-педагогічні працівники пройшли стажування в університетах Польщі (м. Люблін, Краків, Катовіце ін.), Вісбаденської академії психотерапії (провідний навчальний заклад, що надає післядипломну професійну освіту), мають можливість долучитися до програми академічних обмінів імені Фулбрайта (<http://erasmus.onu.edu.ua/uk/471-programa-akademichnikh-obminiv-imeni-fulbrajta>). Вони є членами українських

фахових та міжнародних асоціацій психологів, приймають участь у різноманітних психотерапевтичних і тренінгових програмах

(http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/fpsr/kaf_diff_soc_psy/sert_kononenko.pdfhttp://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/fpsr/kaf_zagalnoi_psy_rozvytok_osoby/sert_litvinenko.pdf
http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/fpsr/kaf_zagalnoi_psy_rozvytok_osoby/sert_rodina.pdf) Для підвищення професійного розвитку викладачів та здобувачів освітніх послуг на базі Університету працює Всеукраїнська літня психологічна школа, створена у співпраці з Київським національним університетом. Учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до міжнародних інформаційних ресурсів та баз даних (зокрема видань, що індексуються Scopus та Web of Science). Центр якості освіти (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/tsentr-zabezpechennia-iaкости-osvity>) для стимулювання розвитку викладачів систематично здійснює оцінювання професійної компетентності та якості викладання здобувачами освіти і оприлюднює інформацію на офіційному сайті.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Під час зустрічей з ректором, головним бухгалтером та науково-педагогічними працівниками встановлено, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності за допомогою матеріальних надбавок («Положення про матеріальне заохочення співробітників ОНУ» <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/kd2020.pdf>) Викладачі, що мають професійні досягнення отримують грошові надбавки до заробітної плати за поданнями керівників кафедр та структурних підрозділів. Преміювання передбачене колективним договором (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/kd2020.pdf>), здійснюється у разі захисту кандидатської до 30 років або докторської дисертації до 45 років, ювілейних дат. В Університеті планується створення мотиваційного фонду для підтримки публікаційної активності викладачів в залежності від рівня наукових видань, які індексуються Scopus та Web of Science. Моральне заохочення включає грамоти навчального закладу, Верховної Ради України, Департаменту освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації, Одеської міської ради, Ради Ректорів ВНЗ Одеського регіону тощо. (Професор Родіна Н.В. - нагороджена почесною грамотою Департаментом освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації, проф. Кононенко О.І - почесною грамотою Одеської міської ради, проф. Псядлю Е.М - грамотою Радою Ректорів ВНЗ Одеського регіону). Критеріями для нагородження є позитивні відгуки при опитуванні замовників освітніх послуг, наукові досягнення, висока публікаційна активність.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильною стороною програми є забезпеченість потужним кадровим складом [blob:https://office.naqa.gov.ua/e46e0240-2958-43a5-abc5-472e14038d28](https://office.naqa.gov.ua/e46e0240-2958-43a5-abc5-472e14038d28) та активне залучення роботодавців до освітнього процесу і працевлаштування випускників. Викладачі мають високий рівень активності у підвищенні кваліфікації, стажуванні у вітчизняних та європейських університетах, участь у програмах мобільності. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів. Працює: Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily/tsentr-perepidhotovky-ta-pidvyshchennia-kvalifikatsii>), Регіональний центр гендерних досліджень (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily/tsentr-hendernykh-doslidzhen>), Всеукраїнська літня психологічна школа (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/naukova-diialnist/summer-school>), Центр мовної підготовки та мовної сертифікації (<http://onu.edu.ua/uk/structure/filials/kursy-tsentr-movnoi-pidhotovky-ta-movnoi-sertyfikatsii>). Професійний розвиток відповідає потребам та інтересам самих викладачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабких сторін чи недоліків не виявлено, виконання вимог за показниками критерію знаходиться на рівні відповідності встановленим нормам.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Експертна група дійшла висновку, що професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання на високому рівні. Експертна група дійшла висновку, що ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають рівню В за критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група переконала у тому, що матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення є достатнім та сприяє досягненню цілей, завдань, програмних результатів навчання визначених даною ОП. Експертна група пересвідчилась у наявності та реальному використанні матеріально-технічних ресурсів. Оцінювання наявності та достатності цих ресурсів здійснювалося експертною групою шляхом дистанційного відео-огляду, он-лайн екскурсії та презентації (https://drive.google.com/file/d/1Vj1RmAlKTxosR9y_dFNFrCsS6V21HzY/view?usp=sharing). Представлено приміщення чотирьох кафедр; навчальні аудиторії з достатньою кількістю робочих місць та необхідним мультимедійним обладнанням; комп'ютерні класи з доступом до мережі Internet; конференц-зали; центр інформаційних технологій, який надає інформаційний супровід та забезпечує доступ до мережі Internet; приміщення культурного центру, в якому проводяться захисти; читальні зали; бібліотека, приміщення психологічної служби. Наукова бібліотека (<http://onu.edu.ua/uk/science/scientific-library>) містить як друковані, так і електронні джерела. Здобувачам надано безкоштовний доступ до наукометричних баз даних – Scopus, Web of Science, East View, EBSCOhost. Здобувачі, після реєстрації в закладі, можуть користуватися зазначеними базами з будь-якого місця. Читальні зали оснащені місцями для роботи, комп'ютерами з доступом до всіх електронних видань і баз даних, які є в наявності в бібліотеці, є доступ до Wi-Fi. Відкрито зал для групових занять студентів, де організуються семінари, лекції, заняття. Отже, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених цілей та ПРН.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Доступ до інфраструктури ОНУ та інформаційних ресурсів, необхідних для реалізації ОП, за свідченням здобувачів, є безоплатним. Аспіранти та академічний персонал мають право на безоплатне користування бібліотекою, інформаційними фондами, спортивною інфраструктурою, оздоровчою базою ОНУ «Чорноморка», центром культури і дозвілля, мережею Internet через систему Wi-Fi. У здобувачів та академічного персоналу є доступ до електронних ресурсів бібліотеки, безкоштовний доступ до наукометричних баз даних – Scopus, Web of Science та ін. Учасники освітнього процесу безперешкодно та безкоштовно можуть зайняти аудиторію, кабінет, лабораторію, читальну залу для виконання власної дослідницької та навчальної роботи. Є можливість безкоштовно опублікувати власні результати наукових досліджень у фаховому науковому журналі «Психологія та соціальна робота». Працює психологічна служба. Академічний персонал та здобувачі безкоштовно обслуговуються у поліклініці та медичному пункті. Всі іногородні аспіранти забезпечені гуртожитком. Всі здобувачі забезпечені ключ-картками, які дозволяють відвідувати бібліотеку. Члени профспілки забезпечені картками , яка дає можливість отримати знижку у партнерських мережах в м. Одесі (розважальні заклади, аптеки, тощо).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЕГ переконала у тому, що освітнє середовище ЗВО є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. У ОНУ для здобувачів постійно діє комплекс заходів для забезпечення проведення занять, надання консультацій, доступ до всіх інформаційних ресурсів, передбачених освітніми компонентами. Під час дистанційного перегляду експертною групою освітнього середовища було підтверджено, що всі приміщення, які використовуються для реалізації освітньої програми, є добре облаштованими та безпечними для здоров'я здобувачів вищої освіти і забезпечують реалізацію даної ОП. В ОНУ діє психологічна служба (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/psy-service>), в якій аспіранти можуть отримати психологічну допомогу та підтримку. Профком надає можливість отримати путівки на санаторно-курортне лікування та відпочинок у оздоровчій базі ОНУ «Чорноморка» (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/chornomorka>). Для врахування інтересів та потреб здобувачів у ЗВО проводяться опитування та анкетування (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/tsentr-zabezpechnia-iakosti-osvity>; http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/Rezultaty_opytuvannia_Psykholohiia_PhD.pdf). Аспіранти підтвердили, що такі опитування, дійсно, проводяться і вони мають можливість висловити свою думку та побажання, крім того, є можливість подати пропозицію через скриньки довіри (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/suggestbox>) та гарячу лінію Профкому.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ОНУ забезпечує: - освітню (застосування особистісно-орієнтованого підходу під час здійснення навчальної, викладацької, науково-дослідницької діяльності, відповідність навчально-методичного забезпечення цілям і завданням ОНП, створення сприятливого клімату, покращення мотивації до здобуття освіти); - організаційну (врахування та узгодженні цілей, вимог і очікувань здобувачів щодо надання освітніх послуг, забезпеченні належних матеріально-технічних і навчально-методичних умов, вільного вибору здобувачами навчальних дисциплін, проектуванні індивідуальної освітньої траєкторії, дотримання академічної доброчесності, організації і здійсненні моніторингу якості освіти). Нормативну базу для освітньої та організаційної підтримки забезпечує «Положення про організацію освітнього процесу в ОНУ» (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf>); - інформаційну (забезпечення вільного безперешкодного доступу здобувачів до інформації, необхідної для організації освітнього процесу, до розкладів навчальних занять і консультацій, позааудиторних заходів; зворотній зв'язок між здобувачами вищої освіти, викладачами та адміністрацією; за допомогою сайту ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/>), соціальних мереж. На сайті (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/dystsypliny>) доступна повна інформація про організацію освітнього процесу, розміщено робочі програми, як обов'язкових, так і вибіркових. На сторінці відділу аспірантури і докторантури (<http://onu.edu.ua/uk/science/postgraduate>) знаходиться навчальна та нормативно-правова інформація для аспірантів); - консультативну (спілкування під час занять, консультації та інших форм взаємодії, підтримка психологічної служби та юридичного центру (<http://onu.edu.ua/uk/lawcenter>)); - соціальну (надання соціально-психологічної та матеріальної допомоги, поліпшення побутових умов у гуртожитках, організація оздоровлення та відпочинку, вирішення спірних і конфліктних ситуацій. Підтримкою та захистом інтересів аспірантів займаються органи студентського самоврядування (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/selfgov>), профспілковий комітет (<http://studprofkom.onu.edu.ua/>). Під час зустрічі з ЕГ представники Студентської ради та Профкому підтвердили участь у всебічній підтримці здобувачів) підтримку здобувачів освіти, які навчаються за ОНП. Експертна група під час інтерв'ювання здобувачів пересвідчилась у позитивному оцінюванні освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки ЗВО та у дієвості цієї підтримки. Рекомендації щодо вдосконалення аспіранти можуть надавати через опитування, анкетування, під час індивідуальної розмови з адміністрацією, академічним персоналом, представниками самоврядування, профкому та наукового товариства студентів, аспірантів та молодих вчених. Також ОНУ забезпечує психологічну підтримку здобувачів.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

За ОНП у ОНУ не навчаються особи з особливими освітніми потребами. Проте згідно п. 2.2 Статуту ОНУ одним з принципів освітньої діяльності є забезпечення доступу до ОП особам з особливими потребами (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/statut-onu-2017.pdf>). У правилах прийому є положення щодо вступу осіб з особливими освітніми потребами, якщо їм не протипоказане навчання за обраною спеціальністю. В ОНУ для цієї категорії створюються умови: впровадження інтеграційної моделі навчання та діючої моделі супроводу процесу навчання осіб з особливими освітніми потребами. Гарант під час дистанційного відео-огляду продемонструвала, що у новому навчальному корпусі є всі необхідні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Вона зазначила, що у головному корпусі немає можливості зробити, наприклад, пандус, так як цей корпус - історична пам'ятка і фасад будівлі захищений. Але за необхідністю ЗВО має можливість забезпечити доступ осіб з особливими потребами до всіх приміщень закладу. Здобувачі із особливими освітніми потребами отримують соціальну стипендію та матеріальну допомогу, мають змогу навчатись за індивідуальним графіком.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В ОНУ існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій. Врегулювання конфліктних ситуацій в університеті здійснюється в рамках Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій у Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-regulirovanie-kofliktov.pdf>), Антикоруційна програма Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/officialdocuments>). Інформацію про корупцію, порушення прав, дискримінацію, конфліктні ситуації можна надати анонімно через скриньку довіри, а також за телефоном 048-776-03-02, або на електронну скриньку довіри (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/suggestbox>). Не анонімно є можливість звернутися до студентського самоврядування, профкому, деканату. Під час акредитації експертна група пересвідчилась, що адміністрація ОНУ проводить регулярні внутрішні інформаційні та просвітницькі кампанії, спрямовані на підвищення рівня обізнаності академічного персоналу та здобувачів освіти щодо попередження дискримінації, сексуальних домагань та вирішення конфліктних ситуацій. Анкета «Якість освіти» має запитання щодо ознайомлення з процедурою врегулювання конфліктних ситуацій в університеті. 75 % повністю ознайомлені з цією процедурою. За час навчання здобувачі даної ОНП не стикалися з конфліктними ситуаціями (зокрема, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Матеріально-технічні ресурси (бібліотечні ресурси, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми є достатніми для досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання. 2. Аудиторії забезпечені мультимедійним обладнанням та устаткуванням, наявні комп'ютерні класи. 3. Доступ до інфраструктури закладу та інформаційних ресурсів, необхідних для реалізації ОНП є безоплатним. 4. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я аспірантів та спроможне задовольнити їх потреби та інтереси. 5. Задоволеність здобувачів даної ОНП освітньою, науковою, професійною складовими. 6. ОНУ вдало забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабких сторін чи недоліків не виявлено, виконання вимог за показниками критерію знаходиться на рівні відповідності встановленим нормам.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОНП «Психологія» має високий рівень відповідності та узгодженості з якісними характеристиками за Критерієм 7 (включаючи підкритерії 7.1 – 7.6). В ОНУ імені І.І. Мечникова є всі необхідні для забезпечення освітнього процесу фінансові, інформаційні та матеріально-технічні ресурси. Учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до мережі Інтернет, таких елементів інфраструктури, як бібліотека, комп'ютерні аудиторії, а також інших інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, деякі корпуси оснащені умовами для навчання та життєдіяльності осіб з особливими освітніми потребами. Впроваджено систему заходів щодо протидії корупції, а також забезпечення реагування на скарги учасників освітнього процесу через різні інструменти. Експертна група дійшла висновку, що ОНП «Психологія» за критерієм 7 відповідає рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Політика Університету щодо забезпечення якості надання освітніх послуг є публічною і відкритою для всіх учасників освітнього процесу та інших зацікавлених сторін (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/politika-yakosti.pdf>). Моніторинг якості освітньої програми відбувається відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/tsentr-zabezpechennia-iaakosti-osvity>), Положення про моніторинг якості вищої освіти в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-monitoring2020.pdf>), Положення про освітні програми в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-osvit-prog.pdf>); Положення про організацію і проведення опитування здобувачів вищої освіти в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya_opytuvanya2020.pdf), Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-22-02-2018.pdf). Перегляд ОНП здійснюється не менш як один раз на рік обговорюються на науково-методичній комісії і на вченій раді факультету. (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-osvit-prog2020.pdf>). Під час спілкування з фокус групами аспірантів, викладачів, роботодавців встановлено, що ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур. Політика щодо забезпечення якості надання освітніх послуг реалізується через внутрішні процеси із залученням усіх структурних підрозділів Університету та учасників освітнього процесу. Встановлено, що перегляд освітніх програм відбувається за результатами анонімного анкетування здобувачів освітніх послуг, пропозицій викладачів, роботодавців, опитування гарантів ОНП (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeA9XwVT38yf7VaONj1ImII-xvA772k42MOgdvMjfLovi8Vqw/viewform?gxids=7628>). Перегляд ОНП підтверджується наданими протоколами засідань навчально-методичної комісії

(витяги: протокол №5 від 21.01.2019, протокол №7 від 16.05.2019, протокол № 5 від 17.03.2020, протокол №5а від 11.05.2020, протокол № 6 від 16.06.2020), Вчених рад (протокол №5 від 22.01.2019 р., протокол №7 від 17.05.2019 р., протокол №4 від 18.03.2020 р., протокол № 5 від 12.05.2020 р., протокол № 6 від 24.06.2020 р.).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ЕГ було проведено інтерв'ювання з приводу практичного долучення аспірантів та представників студентського самоврядування до процесу перегляду ОНП. Вони запевнили, що дійсно залучені до покращення освітньо-наукової програми. Студентське самоврядування, як і інші здобувачі освітніх послуг, беруть участь в анонімному опитуванні, входять до складу НМР, Вченої ради ОНУ, Вченої ради факультету і мають право голосу як партнери вносити пропозиції щодо організації навчального процесу та покращення його якості. Було встановлено, що заявлені у звіті про самооцінювання здобувачі були дійсно залучені до перегляду ОНП. Аспіранти Єлесіна М.О., Добриніна І.В. в якості внутрішніх стейкхолдерів несли пропозиції щодо поповнення каталогу вибіркових дисциплін ВК «Формування адаптаційного потенціалу особистості в умовах сучасних інновацій у ЗВО» (2019 р.), ВК «Інтернаціоналізація освітньо-наукової діяльності», ВК «Методи статистичної обробки даних» (2020 р.).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час зустрічі з роботодавцями була підтверджена їх участь у перегляді освітньої програми. Доцент Луньов В.Є. (випускник ОНУ імені І.І.Мечникова) підтвердив, що він вносив пропозицію ввести у нормативну частину ОНП дисципліну «Комунікаційні технології у науковому дискурсі». Професор Соколова В. (Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського) також підтвердила свою участь в оновленні каталогу вибіркових дисциплін за допомогою дисципліни «Інтернаціоналізація освітньо-наукової діяльності». Професор Яковлев Д.В. запевнив про неодноразове запрошення його на засідання робочих груп з приводу перегляду ОНП. Надані гарантом Кононенко О.І. документи (протоколи засідання робочої групи від 11.02.2020 р., від 23.04 2020 р., від 07.05.2020 р.) та інтерв'ювання роботодавців продемонструвало, що вимоги підкритерію 8.3 виконуються.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

З аналізу самооцінювання та співбесіди з гарантом Кононенко О.І. встановлено, що випускників за даною ОНП ще не було, оскільки акредитація – первинна. З огляду на це, збір та оцінка інформації щодо кар'єрного шляху випускників за цією ОНП та траєкторій їх працевлаштування в Університеті ще не проводилися. Проте, в Університеті існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Інформацію щодо працевлаштування випускників збирають гарант ОП, заступники деканів факультетів з виховної роботи, кафедри наукові керівники, відділ (бюро) сприяння працевлаштуванню випускників та студентів (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/employment>). Відділ здійснює моніторинг ринку праці; оновлює банк даних потенційних роботодавців, організовує ярмарок вакансій, дні кар'єри та презентації підприємств, організацій, установ та ін.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ЗВО розроблені документи, що регламентують заходи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, зокрема: Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/tsentr-zabezpechennia-iaкости-osvity>), Положення про моніторинг якості вищої освіти в Одеському національному університеті імені І.І.Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-monitoring2020.pdf>), Положенням про організацію і проведення опитування здобувачів вищої освіти в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya_opytuvannya2020.pdf). На сайті Університету оприлюднені дві версії ОНП: 2016 та 2020 року. Програма переглядалася відповідно до результатів моніторингу центру якості, пропозицій відділу аспірантури, гаранта програми, викладачів стейкхолдерів. Згідно п. 4.3 Положення про організацію і проведення опитування здобувачів освіти в Одеському національному університеті імені І.І. Мечников результати моніторингу обговорюються на науково-методичній комісії і вчентій раді факультету не менше ніж один раз на рік. На сайті Університету надана інформація щодо опитування аспірантів 2020 та 2021 року навчання (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/Rezultaty_opytuvannya_Psykholohiia_PhD.pdf) та аналітичний звіт 2020 і 2021 року

http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/analit_zvit_3_osvitnyo_naukovogo_rivnya.pdf).
Інтерв'ювання учасників навчального процесу та роботодавців підтвердило їх участь у перегляді ОНП. До програми додали до обов'язкового блоку дисципліни «Філософія науки та етика науковця», «Історія, концепції та сучасні досягнення науки», до вибіркового блоку дисципліни «Комунікаційні технології у науковому дискурсі», «Психологія ефективного управління часом», «Інтернаціоналізація освітньо-наукової діяльності», «Методи статистичної обробки даних». Внутрішня система забезпечення якості на сьогодні забезпечує адекватне реагування на недоліки, які виявлялися в ОНП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОНП «Психологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія проводиться вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В Університеті діє Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І.Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>), Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-22-02-2018.pdf), Антикорупційна програма Одеського національного університету імені І.І.Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/anticorrupt.pdf>), Положення про освітні програми в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (оновлена редакція 2020) (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-osvit-prog2020.pdf>), Правила внутрішнього трудового розпорядку (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/kd_2020_dodatok4.pdf), Положення про політику та порядок урегулювання конфліктних ситуацій в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-regulirovanie-kofliktov.pdf>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/tsentr-zabezpechennia-iakosti-osvity>), Положення про моніторинг якості вищої освіти в Одеському національному університеті імені І.І.Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-monitoring2020.pdf>), Положення про Центр забезпечення якості освіти Одеського національного університету імені І.І.Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-center-yakosti.pdf>). Зустрічі з викладачами та аспірантами підтвердили, що в Університеті проводиться політика доброчесності. Викладачі вказали, що механізмами запобігання плагіату на кожній дисципліні є зміст навчальних завдань для самостійної роботи аспірантів (творчі есе, розробка стратегії власного дослідження, аналіз тексту за певними критеріями тощо) та постійна перевірка робіт на плагіат за програмою Unichech . Керівник центру забезпечення якості освіти Анненкова І. П. підтвердила, що в Університеті регулярно проводяться заходи з інформування та популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти та моніторинг якості викладання і якості освітніх програм. Все це у сукупності дозволяє констатувати сформованість культури якості в Університеті, яка сприяє розвитку освітньої програми та освітньої діяльності.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Аспіранти та роботодавці залучені на рівні партнерів до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОНП відбувається згідно із Положенням про освітні програми. Результати опитування аспірантів враховуються при перегляді програми. В Університеті сформована культура якості, яка сприяє розвитку освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабких сторін чи недоліків не виявлено, виконання вимог за показниками критерію знаходиться на рівні відповідності встановленим нормам.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОП має достатній рівень узгодженості з якісними характеристиками критерію 8 за підкритеріями 8.1-8.7. Розробка, затвердження, моніторинг ОНП відбувається дотримуючись політики та процедур внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ЗВО, періодичність та процедури оновлення освітніх програм не порушуються, самі процедури є чіткими та зрозумілими. Здобувачі вищої освіти, роботодавці та НПП періодично залучаються до моніторингу освітньої програми та інших процедур забезпечення якості вищої освіти, мають змогу надавати та обговорювати пропозиції щодо організації та поліпшення якості навчального процесу. В ЗВО працює чітко сформована культура якості освітньої діяльності. Експертна група дійшла висновку, що ОНП та освітня діяльність за програмою загалом відповідають Критерію 8, рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються Статутом ОНУ (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/statut-onu-2017.pdf>) та відповідними документами: Положення про організацію освітнього процесу ОНУ (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf>); Правила внутрішнього розпорядку (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/kd_2020_dodatok4.pdf). Документи оприлюднені на офіційному веб-сайті і є доступними та зрозумілими для замовників освітніх послуг та НПП. В них чітко визначені всі процедури, права та обов'язки учасників освітнього процесу. Обсяг інформації, що оприлюднюється є достатнім. Також на сайті є документи, що регламентують організацію освітнього процесу Положення про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І. І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf>); Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polz-pravaabitur.pdf>); Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/aspirantura/phd-docs/pologennya_pidgotovka_PhD_apirantura.pdf) та ін. За результатами опитувань фокус-груп можна констатувати, що порушень дотримання правил і процедур виявлено не було.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Відповідно до коментарів учасників освітнього процесу заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць у розділі «Громадське обговорення» на своєму офіційному веб-сайті виставляє проект ОНП з метою отримання зауважень та пропозицій замовників освітніх послуг, академічної спільноти, стейкхолдерів (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/spetsialnosti-ta-spetsializatsii>). Пропозиції щодо внесення змін до освітніх програм надсилаються на електронну пошту (psysocwork@onu.edu.ua).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Заклад вищої освіти оприлюднив на сайті ОНП 2016 та 2020 років. Зміни були внесені згідно протоколів засідань робочої групи, навчально-методичної комісії, Вченої ради факультету. Під час спілкування з аспірантами, викладачами, роботодавцями було з'ясовано, що вони обізнані де на сайті знаходиться проект освітньо-наукової програми та як вони можуть надати свої пропозиції щодо її удосконалення.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюються чинним законодавством та внутрішніми нормативними документами, що є у вільному електронному доступі. Правила і процедури є чіткими і доступними для всіх учасників освітнього процесу та зацікавлених сторін. На сайті надана електронна адреса для листів з пропозиціями та зауваженнями до ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На офіційному сайті представлено РП тих дисциплін, які аспіранти обрали, а дисциплін вибіркового циклу, які здобувачі не обирали, а саме: ОНП 2016 р "Інтерактивні технології розвитку, корекції та терапії особистості", "Психофізіологія інструментальної детекції неправди" "Психологія тренінгу", "Неінструментальна діагностика неправди та профайлінг"; ОНП 2020 р. - "Інтернаціоналізація освітньо-наукової діяльності", "Методи статистичної обробки даних", "Психологія особистісного та професійного зростання" представлені лише НП та анотаціями. Рекомендовано оприлюднити на сайті не тільки НП та анотації вибіркового циклу, а і РП (навіть, якщо здобувачі їх не обирали). Рекомендовано уніфікувати інформацію на сторінках сайту ЗВО, які представлені різними мовами.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОНП відповідає вимогам критерію 9. Усі необхідні документи щодо права та обов'язки учасників освітнього процесу оприлюднені на сайті у вільному доступі. Експертна група дійшла висновку, що ОП «Психологія» за критерієм 9 повністю відповідає рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Метою ОНП на третьому освітньому рівні вищої освіти, як заявлено у відомостях самооцінювання та підтверджено гарантом Кононенко О. І., є підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних інноваційно спрямованих фахівців у галузі психології, здатних розв'язувати комплексні проблеми, проводити самостійну науково-дослідницьку та практичну діяльність в галузі психології та здійснювати викладацьку роботу у закладах вищої освіти. Проаналізувавши зміст освітньо-наукової програми, ЕГ дійшла висновку, що обов'язковий і вибіркового компоненти програми відповідають науковим інтересам аспірантів. Спостерігається взаємозв'язок між змістом навчання (освітньої компоненти) і тематикою досліджень здобувачів наукового ступеня доктора філософії. Так, дисципліна «Індивідуальний розвиток та детермінанти психічного здоров'я особистості» відповідає проблематиці наукових досліджень аспірантів Капталан Наталії Михайлівни «Психологічні особливості порушення харчової поведінки», Пушкіна Євгена Геннадійовича «Комплексний психотерапевтичний підхід в реабілітації наркозалежної особи»; зміст дисципліни «Біо-психо-соціальні детермінанти психічного здоров'я» допомагає у проведенні досліджень Гудімовій (Коброслі) Алісар Халедівні «Поведінкові патерни користувачів соціальних мереж як умова їх психологічного благополуччя», Коваленко Вікторії Станіславівні «Соціально-психологічні чинники психологічного благополуччя в умовах кризи ідентичності»; дисципліна «Психологія успішності особистості в бізнесі» релевантна науковим пошукам аспірантів Єрмакової Аліси Сергіївни «Сексуальне благополуччя як фактор успішності особистості в бізнесі», Пузанової Антоніни Григорівни «Психологічні критерії успішності навчально-професійної адаптації молодих спеціалістів», Полещук Лілії Василівни «Психологічна структура часової компетентності як основа особистого та професійного успіху». Обов'язковий блок дисциплін забезпечує повноцінний базис знань молодого науковця необхідний йому для дослідницької та викладацької діяльності. Дисципліни «Комунікаційні технології наукового дискурсу», «Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень» орієнтовані на розвиток комунікативних навичок, вміння доступно і аргументовано представляти результати досліджень, брати участь у фахових дискусіях; «Філософія науки та етика науковця», «Академічне письмо іноземною мовою» сприяють розвитку наукової етики та вмінню формулювати результати дослідження у письмовій та усній формі. Дисципліни вільного вибору покликані забезпечити спеціальними знаннями для виконання дисертаційного дослідження. На зустрічах аспіранти запевнили, що обирають дисципліни відповідно до своїх наукових інтересів. Групи формуються по 2-3 особи, що дає можливість задовольнити індивідуальний запит здобувачів.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Процедура призначення наукового керівника аспірантам прописана у Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/aspirantura/phd-docs/pologennya_pidgotovka_PhD_apirantura.pdf). Відповідність наукових інтересів аспірантів напрямку наукових досліджень керівників підтверджено таблицею «Відповідність напрямів досліджень аспірантів та їх наукових керівників» (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/naukova-diialnist/aspirant-fpsr>). Так, дисертаційна робота Бодолян О. О. «Індивідуально-психологічні ресурси самозбереження осіб з досвідом переживання стресу високої інтенсивності» відповідає науковим публікаціям керівника проф. Кіреєвої З.О.: «Відображення проживання важкої життєвої ситуації ("crash-етапу") за допомогою наративу» // З.О. Кіреєва // Інститут психології ім. Г.С. Костюка АПН України. Актуальні проблеми психології. Том X. Психологія навчання. Генетична психологія. Медична психологія. Випуск 32. – Київ. 2018 – С.42-49 - фахове видання. Режим доступу file:///C:/Users/Home/Downloads/Aktual_.pdf; Кіреєва З. О., Односталко О. С. Ресурси стійкості особистості в умовах складних та нетипових ситуацій життя VII Міжнародна науково-практична конференція «Соціалізація і ресоціалізація особистості в умовах сучасного суспільства», 12-13 листопада 2020 р. К.: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції / за заг. редакцією Власової О. І., Дембицької Н. М., Запеки Я. Г., – К.: в-во «КОМПРИНТ» - 2020 р. 200с. Дисертаційна робота Капталан Н. М. «Психологічні особливості порушення харчової поведінки» відповідає науковим публікаціям керівника проф. Кононенко О.І. 2. Соціально-психологічні детермінанти зайвої ваги // Теоретичні і прикладні проблеми психології - №3(44 – 2017. –Т2.- С.156-163 Зустрічі з аспірантами, а саме з Єлєсіною М., Кіпаренко О., Фуртою І. та ін., підтвердили, що наявність спільних наукових інтересів, сумісних публікацій до вступу в аспірантуру стали головним критерієм вибору керівника. Здобувач Гудімова А. зазначила, що до вступу до аспірантури вона познайомилася з усіма положеннями щодо навчання в аспірантурі, мала досвід співпраці з науковим керівником на інших рівнях навчання в Університеті та мала з ним дотичні наукові інтереси. Аспірант Кононенко К. доповів, що під час навчання у бакалавраті та магістратурі розвивав наукову тему “Сенс життя” і мав бажання продовжити працювати за цією темою в аспекті вивчення смислової кризи особистості та копінг-поведінки. Вибір керівника проф. Родіної Н.В. був пов'язаний з наявністю в неї великої кількості наукових праць з цієї теми та досвіду роботи. Позитивним моментом є те, що під час зустрічей зі здобувачами було з'ясовано, що тематика наукових інтересів аспірантів та потенційного керівника співставляється ще на етапі вступу до аспірантури (дотичні інтереси, сумісні публікації, спільна участь у наукових заходах).

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Під час зустрічей із представниками ЗВО та здобувачами встановлено, що ОНУ сприяє та організаційно забезпечує можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень. Проводяться наукові та науково-практичні конференції, де беруть участь здобувачі (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/naukova-diialnist/konferentsii>). Є можливість безкоштовної публікації результатів дослідження у наукових фахових виданнях внесених до міжнародних наукометричних баз: «Психологія та соціальна робота» (<http://psysocwork.onu.edu.ua/>), та у європейських університетах (Болгарія). Наявний доступ до спеціалізованої наукової літератури: доступ до баз Web of Science та Scopus. У структурі ОНУ і факультету функціонують Центр гендерних досліджень та Центр підвищення кваліфікації, які дозволяють проводити дослідження та збирати дослідницькі дані.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Встановлено, що ОНУ забезпечує можливості для залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти. Останні два роки ці можливості надаються в онлайн-форматі. Координують ці можливості Відділ міжнародного наукового співробітництва (<http://onu.edu.ua/uk/inter-depart>), Еразмус-офіс (<http://onu.edu.ua/uk/erasmus>). Наприклад, Гудімова А. Х. проходила стажування в Університеті Соціальних Наук (Лодзь, Польща, 2021), Толмачевська В. проходила стажування в Асоціації позитивної психотерапії в Болгарії (Шабла, Болгарія 2018, 2019), Волкова О. проходила стажування в Приватному Університеті З. Фройда (Відень, Австрія, 2019), Добриніна І. В. проходила стажування в Приватному Університеті З. Фройда (Відень, Австрія, 2020) та в Університеті Йорка (Йорк, Великобританія, 2020), Широкова О. проходила стажування в Університеті Шеффільда (Шеффільд, Великобританія, 2020).

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Під час зустрічі з науково-педагогічними працівниками ЕГ отримали свідчення, що викладачі мають можливість брати участь у міжнародних проєктах. Під час аналізу інформації щодо публікацій наукових керівників, яка міститься в відомостях самооцінювання, додаткових матеріалах та на електронних профілів викладачів на сайті, ЕГ дійшла до висновку, що дійсно наукові керівники регулярно публікують результати досліджень в фахових виданнях України та провідних фахових виданнях, які індексуються в різних наукометричних базах та впроваджуються у практику : <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily/imem-differ-spec-psyh/staff/552-kononenko>, <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily/imem-differ-spec-psyh/staff/1008-rodina-n-v> Після ознайомлення з результатами дослідницьких проєктів наукових керівників аспірантів, ЕГ пересвідчилася, що проєкти, в яких задіяні керівники, є реальними, що керівники продовжують займатися результативною дослідницькою діяльністю <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/iipo/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily/imem-soc-app-psyh>

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

ОНУ І.І.Мечникова всіляко забезпечує дотримання та популяризацію академічної доброчесності у науковій діяльності як керівників так і аспірантів. У своїй діяльності ЗВО спирається на Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І.Мечникова <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>, Антикорупційна програма Одеського національного університету імені І.І.Мечникова <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/anticorrupt.pdf>. Ці документи розміщені на сайті університету. Зі слів менеджменту ЗВО, дотримання правил академічної доброчесності забезпечується на всіх етапах підготовки дисертаційного дослідження від затвердження теми до захисту роботи. Здобувачі та НПП під час дистанційних зустрічей підтвердили, що, всі наукові роботи проходять перевірку на плагіат за допомогою сервісу перевірки на плагіат Unichack. Також у ЗВО проводилося опитування здобувачів та працівників "Академічна доброчесність як якість освіти" <http://onu.edu.ua/uk/oholoshennia/opituvannya-akadem-chna-dobrochesn-st-ta-yak-st-osv-ti>. Результати опитувань опубліковані на сторінці Центру забезпечення якості освіти <http://onu.edu.ua/uk/geninfo/tsentr-zabezpechennia-iakosti-osvity>. Також на сторінці центру представлені тематичні матеріали: Презентація до лекції «Академічне письмо в системі академічної доброчесності: поняття, структура, інструменти», записи вебінарів: "Академічна доброчесність: впровадження інституційних політик в ЗВО"; "Все, що ви хотіли знати про плагіат"? (Є.Ніколаєв); «Мистецтво академічної доброчесності: практичні поради» (Н.Шліхти); "Політика університетів із запобігання студентському плагіату" (Є.Ніколаєва); і «Збалансувати навантаження під час дистанційного навчання: місія здійснення» (О.Бершадська); (В. Дроздов) "Академічна доброчесність: від теорії до практики"(В. Дроздов); (А. Артюхов) «Університетська система академічної доброчесності: нормативна база or/and/ vs дієві механізми (А. Артюхов); «Ефективні презентації» (О. Шлеєнков); 8 випуск інфобюлетня "Як підтримати чесність дистанційного навчання?". ЕГ пересвідчилася що на ОНП діють ефективні практики, які забезпечують дотримання академічної доброчесності усіма викладачами, науковими керівниками, аспірантами. В практиці освітнього процесу за ОНП третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» фактів академічного плагіату виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Зміст ОНП доктора філософії в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія» відповідає науковим інтересам аспірантів; тематика наукових інтересів здобувача та потенційного керівника співставляється ще на етапі вступу в аспірантуру, що прописано в правилах прийому; можливість проводити та апробувати результати дослідження в Психологічній службі ЗВО; розгалужена та активна міжнародна співпраця; регулярні заходи із міжнародною участю та можливість друкувати безкоштовно в виданнях ЗВО за фахом; ЗВО забезпечує дотримання та популяризацію академічної доброчесності у науковій діяльності як керівників так і аспірантів; на факультеті існує спеціалізована вчена рада К 41.051.07 по захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю 19.00.01 «Загальна психологія, історія психології».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Слабких сторін чи недоліків не виявлено, виконання вимог за показниками критерію знаходиться на рівні відповідності встановленим нормам.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Освітні компоненти ОНП релеванні проблематиці наукових досліджень аспірантів. Наукові пошуки аспірантів відповідають науковим публікаціям керівників. ЗВО сприяє та організаційно забезпечує можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень (проведення наукових та науково-практичних конференцій, можливість безкоштовної публікації результатів дослідження, доступ до спеціалізованої наукової літератури та баз Web of Science та Scopus, є можливість проводити дослідження та збирати дослідницькі дані) та можливості для залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти. В ОНУ дійсно існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються. Університет забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів, регулярно вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності. ЕГ дійшла висновку, що діяльність за ОНП повністю відповідає за критерієм 10 п рівню В.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

За час проведення експертизи адміністрація ОНУ ім. І.І. Мечнікова створювала комфортні умови для проведення акредитаційної роботи, за повного сприяння гаранта ОП, керівництва ЗВО, адміністративного та сервісного персоналу, стейкхолдерів; було проведено всі заплановані зустрічі у відповідності до програми дистанційної роботи ЕГ. Гарант ОП та адміністрація вчасно реагувала на запити, подавати інформацію в повному обсязі. Під час всієї процедури проведення експертизи та на фінальній зустрічі гарант ОП та керівництво університету активно-позитивно реагували на рекомендації ЕГ, дякували ЕГ та НАЗЯВО за проведenu роботу та предоставлені рекомендації, обіцяли їх взяти до уваги. На фінальній зустрічі адміністрація представила перспективи розвитку доктора філософії в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія», з урахуванням наданих рекомендацій. ЕГ відмічає повне, чітке володіння інформацією, що стосується ОНП, та взірцевим також вважає потужну злагоджену командну роботу всього колективу ОНУ ім. І.І. Мечнікова, яку продемонстрували протягом всього періоду роботи гарант ОНП, керівництво ЗВО, адміністративний та сервісний персонал, стейкхолдери.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Гант Олена Євгенівна

Члени експертної групи

Гальцева Тетяна Олексіївна

Денісієвська Анна Євгенівна